

phong hóa

xã-hội và văn-hóa trào phúng

TUAN BAO RA NGAY THU' SAU

TẬP KIỀU

của ĐỖ NHƯ TIẾP

ÔNG PHẠM HUY LỤC

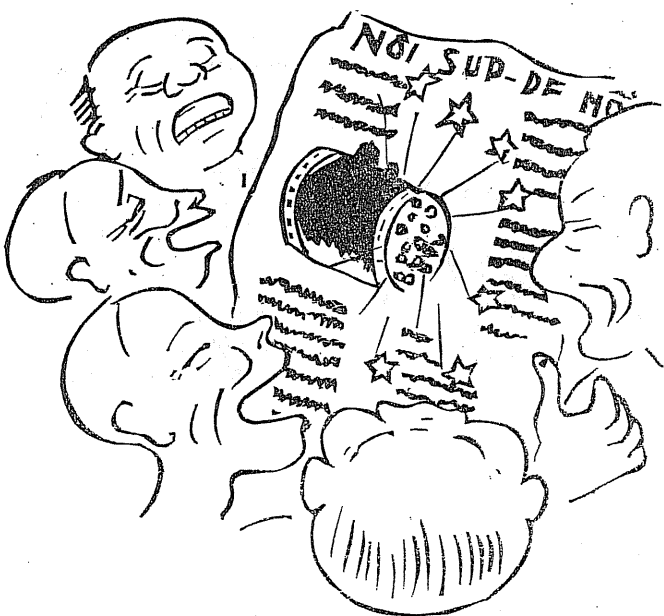
Trên vì nước, dưới vì nhà,
Lòng này ai tỏ cho ta hơi lòng?

RƯỢU
PHONG TEN

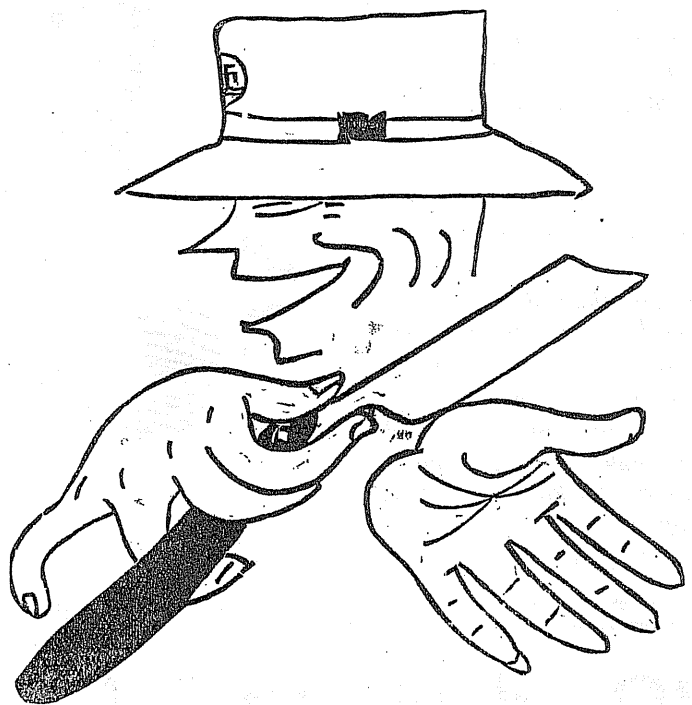
ÔNG NGUYỄN LÊ

Tà tà bóng ngả về Tây,
Nỉ non thánh thót dễ say lòng người.

NGỌ BẢO

Tin đầu sét đánh ngang trời,
Trăm năm để một tiếng cười về sau.

BÁO PHONG HÓA

Cười cười nói nói ngọt ngào,
Như nung gan sắt, như bào lông son.
(Còn nữa)

Thi tập kiều — Ai nghĩ được những câu tập Kiều về người, báo và sách, xin gửi về dự thi. Mỗi câu hay sẽ được thưởng báo hoặc sách.

TUAN BAO XA HOI
VAN CHUONG TRAO PHUNG
SO IN NHIEU
NHAT CAC BAO
O TRONG NUOC
TU LUC VAN DOAN

LÀ MẠ 0\$25 - TỦ SÁCH GIA BÌNH RẺ TIỀN
ĐOẠN TUYỆT, HỒN BU'ỐM MO' TIỀN
NỮA CHỪNG XUÂN, GÁNH HÀNG HOA
ĐU'ÔNG IN THÊM BỐN CUỐN MỎI

TỪ NHỎ ĐIỂN LỚN

MỘT CÁI SỨC MẠNH KHÁC BÁO CHÍ SÁCH ẢNH HƯỞNG Ở TRONG XÃ HỘI

MỘT quyển sách, hay hay dở, bao giờ cũng có một cái ảnh-hưởng rất rộng trong xã-hội. Báo chí là một cơ quan chiến-đấu, thì sách là một cơ quan thuyết phục. Báo chí truyền bá tư-tưởng một cách mạnh mẽ, vì cái tính cách hoạt động và chiến đấu; sách truyền bá tư-tưởng một cách nhẹ-nhàng, nhưng thấm thía hơn, không phải kích-thích người ta, mà làm người ta suy - nghĩ, — Ảnh hưởng của sách, vì đây, vừa sâu xa, vừa lâu bền.

Sách là một cái khi cụ tốt nhất để gây nên một việc thay đổi trong xã-hội. Ở bên Pháp, về thế-kỷ thứ XVIII cũng như ở bên Nga về thế kỷ thứ XIX, sách là cái phương pháp độc nhất của các nhà văn để làm việc xã hội, vì thời ấy, trong các nước kể trên, báo giới không được tự-do phát triển những ý kiến của mình.

Bởi vì sách có một cái công dụng lớn như thế, nên người ta mới nói đến cái bổn phận và cái thiên-chức của các nhà văn; đó là một vấn đề mà người ta đã bàn cãi nhiều lần.

Ở bên ta, sự xung-đột muộn màng của hai phái nghệ thuật vì nghệ thuật và nghệ thuật vì nhân sinh, gần đây, cũng là một chứng triệu tỏ sự dè ý của nhà văn mình trong vấn-đề ấy. Nhưng cuộc cãi vã đó chẳng có ích lợi gì, vì người ta không định giới hạn cho cuộc bàn cãi và định nghĩa một cách rành mạch cho những chữ nghệ thuật và nhân sinh ấy.

Người ta chỉ muốn đem đôi đầu hai cái giai cấp trưởng giả và bình dân trong xã hội mà thôi.

Không, sách phải có một cái công-dụng rộng rãi hơn thế.

Ở vào tình thế nước ta bây giờ, sách — bất cứ của nhà văn nào — trước hết phải có một cái phương pháp khai phóng để làm cho người được hoàn toàn tự do, về hình thức cũng như về tinh thần.

Hiện giờ, về phương diện xã-hội, ta bị bao nhiêu sự bó buộc, bao nhiêu sự khó chịu. Những tập tục, những lễ lối cũ, và bao nhiêu thứ khác giàng buộc cả tư-tưởng lẫn hành-vi của mọi người, làm cho người ta cứ yên phận mà chịu cuộc đời, chứ không tìm cách mà chống cự lại.

Sách phải tháo gỡ những sự giàng

buộc ấy, phải làm cho tư tưởng người ta được thoát ly, phải làm cho người ta được tự do nảy nở dưới ánh sáng mặt trời.

Nhà viết văn phải tán dương sự khai phóng của tâm hồn, cái khuynh-hướng của tâm hồn con người ta đến chỗ tự-do, đến chỗ hoạt động và nghị lực phấn đấu có thể tạo ra một cuộc đời mới sáng sủa và rộng rãi hơn.

Một người làm vườn, khi muốn có một giống hoa tốt, tất tìm cách vun bón cho cây hoa, và đặt cây đó vào chỗ đất và thời tiết thích hợp với sự sống của cây. Người ta cũng vậy: Khi muốn cho tâm hồn và thể chất ta được sinh hoạt tự nhiên, tất phải gây lấy một cái hoàn cảnh trong xã hội thích hợp với sự tự nhiên đó.

Vậy mà những phong tục và luân lý của ta xưa nay chỉ bó buộc cho người ta sinh ra cằn cỗi, già khom mà thôi.

Bổn phận của các nhà văn hiện thời là phải chú-trọng đến sự sống của người, phải phát biểu cái phẩm giá vô cùng của đời người.

Họ phải nhận rõ cái tính cách cao thượng của cái thiên chức ấy, phải tin ở đó, và đem ngòi bút của mình mà phụng-sự cho đồng bào.

Thạch Lam

HỒI CƯ TỈNH SĨ...

ẤY lâu nay, viên tri phủ Đặng-văn-Cận vẫn cầm đèn trời soi sáng mắt dân phủ Quảng-oai ở Sơn-tây. Phiên một nôi, đèn trời cũng như đèn thường, muốn sáng phải thêm dầu. Gần đây, dầu gần cạn, thì bỗng có dịp may mắn: làng Văn-hội có hai người ra tranh cử lý trưởng: Ngô-văn-Liêm và Đinh-văn-Giang.

« Quan » bèn tỏ ý muốn sinh phúc cho Giang.

Kết quả: Giang đem dầu và bảy chục đến khăn - khăn xin « quan » nhận cho. Rủ lòng thương, quan thu nhận và vô về.... Giang trở ra, trong lòng khoan khoái, chắc hẳn nay mai đã hóa ra ông lý ông liếc... Buồn thay, đến ngày bầu cử, lại chẳng hóa ra ông gì cả, bổ-cu vẫn hoàn bổ-cu.

Giang lấy làm ức lắm. Trong óc ngu tối, ý không biết là quan muốn cho y một bài học rằng dứt tiền cho quan là một việc xấu xa. Y chỉ cảm quan hứa giúp mà không giúp, nên mấy lượt đến đòi. Nhưng quan cho là đồng tiền phi nghĩa, nên nhất định chỉ trả một chục thôi.

Bổ Giang bèn đem lên tỉnh trình ông Sứ: dân thời buổi này có khác, đơn bạc lạ lùng. Ông Sứ phất ông cầm về điều tra. Một cái mưu nhỏ khiến sà thực đã phát lộ. Bổ Giang, trước khi vào phủ đòi tiền, ông cầm đã khám kỹ lưỡng; y không được mang một xu

NHÂN DỊP NGHỈ HÈ

Học sinh mua Phong Hoa

1-) Sắp đến nghỉ hè, chúng tôi đặt riêng cho các bạn học sinh một « Hạn Mua nghỉ hè »

3 tháng

mà giá chỉ có 0\$70

để các bạn bấy lâu vẫn mua lẻ báo ở các thành phố có thể mua năm được

để xem trong lúc về nghỉ ở thôn quê (có thể trả tiền bằng tem)

2-) Bất cứ báo nào học sinh mua báo dài hạn cũng được hưởng giá đặc biệt:

(Một năm 2\$70 (trừ 10%))

nhỏ nào trong người. Đem dầu đến trước ông Cận, ông này bèn bỏ thí cho mười đồng. Đã không cảm ơn, bổ Giang lại còn tri hô lên, rồi đem số tiền đó về trình Sứ.

Việc vỡ lở, « quan phụ-mẫu » được lệnh trả cho Giang sáu chục và được phép nghỉ giả hạn một năm... để hồi cư tỉnh sĩ....

Lúc về vườn để di-dưỡng tinh thần, trau dồi đạo-đức, ý tưởng của quan phụ-mẫu chắc là phiền phức lắm. Chắc ngãi than cho buổi bạc đen này làm dân con không biết nghĩ đến cha mẹ dân, lại ngậm ngùi tiếc rằng biết vậy thì thà để một chục bạc bắt nhân kia mua rượu sâm banh mà uống còn hơn.

Nhưng thôi, một năm cũng chẳng lâu gì....

THI TRI HUYỆN

CHƯƠNG trình thi tri huyện lại sắp thay đổi.

Nghe đâu các ông cử nhân, tiền sĩ luật có lòng yêu nghề làm « phụ-mẫu chi dân » của ông huyện tạp hóa, sẽ được nhiều điều lợi, nếu đỗ kỳ thi ấy. Tiền sĩ thì sẽ được bỏ tri phủ hạng nhì, còn cử nhân đầu cũng được bỏ tri huyện hạng ba hay hạng nhì chi đó.

Sự sửa đổi đó là do ở sự kinh nghiệm mà ra. Kỳ thi vừa rồi, than ôi, chẳng có một ông cử, ông nghè nào chịu ra thi để làm tôn ngạch quan trường đáng kính trọng kia.

Nhưng, sự sửa đổi đó sẽ không làm vừa lòng báo Xứ sở. Vì năm ngoái,

THẺ BÀI NGÀ — Một thứ đồ dùng để tập thể thao, vì đeo nó thì ngực và mũi nở ra.

HOA-LIỆU TRÚ'-CẬN

Bệnh lậu và bệnh Giang mai (tim la) là bệnh rất khó chữa cho khỏi rút nọc được, phần nhiều hay còn lại nhai mãi, hoặc khi thức khuya rượu say, sáng dậy còn tí mủ ở đầu quy, đi tiểu ra rãi gà, nước tiểu khi vàng khi vẩn đục. Hoặc rức xương đau lưng, rất gần rất thật, ấy là nọc bệnh hoa liễu đã vào đến thận, nếu không có thứ thuốc nào thật hay để lọc hết các chất độc từ trong thận ra, và làm cho chân thận khỏe lại, thì không bao giờ khỏi rút nọc được, thứ thuốc này chỉ để chữa những người đã thành kinh niên ấy nếu ai đã uống đủ các thứ thuốc khác mà chưa khỏi, thì thử uống thuốc này xem thì biết; nhẹ chỉ 3 hộp là khỏi hẳn. Mỗi hộp 1\$00 uống làm 4 ngày. Đàn bà chữa uống cũng được.

KIM-HƯNG DƯỢC-PHÒNG 81 Route de Huế (bên cạnh chợ Hóm) Hanoi

HẢI-SÂM KIẾN-THẬN

Chế tuyền bằng Hải cầu thận và sâm Cao-ly, và các vị thuốc rất tốt, luyện một cách riêng thành một thứ thuốc rất bổ và rất mạnh, mạnh hơn cả thuốc cải lão hoàn đồng, để chuyên chữa những người mắc bệnh đương hư (liệt dương) phòng sự kém, tinh khí loãng cùng là mộng tinh đi tinh, lãnh tinh, cùng đàn bà dương khí hư tổn thành ra khí hư bạch trọc, người đàn ông yếu xanh xao, rồi không thai nghén được nữa, và những người đã mắc qua các bệnh phong tình, uống phải nhiều thuốc công phạt hàn lương quá, mà thành những bệnh kể trên, uống đến thuốc này đều khỏi hết thầy, chỉ uống hết một vài hộp đã thấy kiến hiệu lạ lùng. Mỗi hộp 1\$00, uống làm 5 ngày.

Dân làng tổ tôm không gọi cây bài này là cửu sách nữa vì cổ quá. Vậy các bạn nghĩ xem họ gọi là gì cho hợp thời hơn.

năm kia, báo ấy đã hết sức bần tán cho người ta biết rằng một kỳ thi không kể đến bằng cấp mới công bằng... Nếu sửa đổi như trên kia, thì một ông tú đồ trên ông cử ra làm quan lại phải kém bực hay sao?... Nhưng ta đừng lo vội. Rồi báo Xứ sở lại sẽ tìm được cách thần diệu thâm thúy luận cho ta hiểu rằng có kém bực như thế mới công bằng.

ĐƯỢC HÒN ĐẤT...

LÀNG Dưỡng-phú, tỉnh Hưng-yên, bỗng có đám đánh nhau hăng hái. Nguyên nhân to tát : vì hòn đất đỏ.

Nguyên nhà một ông cử kia có một cái nghĩa-trang riêng tại cánh đồng làng, trong nghĩa-trang có táng nhiều tổ mộ. Nhiều người thấy nhà ông đình tài thịnh vượng, bèn nghĩ ngay rằng trong nghĩa-trang của ông có cát-huyệt. Phó lý Lừa là một trong đám người

biết nghĩ ấy. Xin đề mả nhờ nhiều lần không được, Lừa bèn xuy tính mưu kế, rồi một hôm lên đem người đến táng trộm. Không may, người nhà ông cử nọ biết, bèn sinh ra xung đột, mà rồi đây, hai nhà sẽ hóa ra thù nhau hết đời cha đến đời con.

Chỉ đáng chán cho năm xương khô của nhà phó lý Lừa, bị điệu chỗ này sang chỗ khác vẫn chưa được nằm yên. Linh hồn chủ nhân năm xương ấy mà khôn thiêng, hẳn là về nhủ phó lý Lừa rằng : « Ta sống cũng chẳng làm cho con cháu được thịnh vượng, hưởng là đã chết từ lâu rồi ! »

Nhưng nếu người chết mà linh thiêng, thì các ông thầy địa lý còn sống làm sao được : các ông ấy sẽ hóa linh thiêng cả mất.

NỘI-CÁC LIÊN-HIỆP DÂN ĐOÀN

BÊN Pháp hiện đã bầu cử nghị viên xong.

Liên hiệp dân đoàn thắng thế, nghị viên thiên hẳn về phía tả. Ông Léon Blum, đảng trưởng đảng Xã-hội quốc-tế, chiếm được nhiều ghế nhất trong nghị viên, sẽ đứng ra lập tòa nội-các.

Ảnh hưởng của sự thay đổi lớn ấy trong chánh giới Pháp đến thuộc địa, đến dân ta, không phải là nhỏ. Nghị viên Pháp thiên về phía tả, thì chính kiến đối với thuộc địa sẽ rộng rãi hơn lên.

Quyền lợi của dân thuộc địa sẽ được nói rộng ra, nếu dân thuộc địa biết tự trọng.

Nhưng ta vui mừng cũng không nên quá giới hạn. Đảng Xã-hội khác, mà chính phủ do đảng Xã-hội bầu lên khác. Ông Léon Blum, đảng trưởng đảng Xã-hội chưa chắc đã giống ông Léon Blum tổng lý tòa nội-các.

Có một sự chắc chắn nhất, là ta phải trông ở ta.

Tứ Ly

ĂN TIỀN

DI lâu mới biết sông dài. Có quen với nhiều người ăn tiền, mới biết ăn tiền cũng có nhiều nghĩa lắm : có cách ăn tiền chính đáng, lại có cách ăn tiền không chính đáng.

Ăn tiền không chính đáng là mọi việc ra mà ăn, tìm phương xoay một nhà giàu sù, nhưng thật thà dân dòn, là không làm được việc cho người mà cũng ăn. Thí dụ như ông phủ Quảng oai Đặng-văn-Cận.

— Còn ăn tiền chính đáng?

— Ăn tiền chính đáng là làm được việc cho người ta mà nhận lễ, hay nói cho đúng hơn, người ta được việc thì mới nhận lễ vậy. Hay là lúc nào người ta có lòng thành đem lại biếu, mà mình nhận, ấy cũng là chính đáng vậy.

— Nghĩa là lúc nào ăn tiền mà nuốt trôi, không có sự gì lo ngại xảy ra nữa... là ăn tiền chính đáng?

— Chính thế. Họ đem đến thì mình nhận, chứ mình có soi mói đâu.

— Nhưng vẫn là tiền của người khác.

— Thì vẫn, nếu tiền mình thì sao gọi là ăn tiền?

— Vẫn là tiền họ đem đến cho mình về một việc mà bổn phận mình phải làm...

— Chính thế.

— Như vậy, tiền ấy không phải là tiền của mình mồ hôi nước mắt mà làm ra ; tiền ấy là tiền đáng lẽ mình không có mà mình có. Nói tóm lại, tiền ấy nó vào túi mình một cách không chính đáng.

Nhưng nói vậy mà chơi, chứ có phải mình được ăn tiền đâu. Miễn là các ông nào ăn tiền cho cách ăn tiền ấy là chính đáng, là nó chính đáng rồi...

Tứ Ly

NGŨ NGÔN LA FONTAINE NGƯỢC SÁCH

CON VE VÀ CON KIẾN

Con ve hát suốt mùa hè,

Đến khi gió bắc chịu bề khó khăn.

Ruồi, sâu, hết sạch miếng ăn.

Mò sang tổ kiến, nỉ-nần kêu ca.

Vay ngai hạt thóc cứu cơ,

Qua cơn túng quẫn, sống chờ mùa sau.

Thề : sang tháng tám không lâu,

Xin hoàn vốn lãi, dám dẫu sai lời.

Ve ta, nghĩ cũng may đời,

Gặp « tuần tử-tế », mọi người hẳn hoi.

Kiến kèn tiếp đãi tươi cười,

—Rằng : «thôi, vay, mượn, vốn,lời,mà chi!

Cuộc đời có lúc thịnh, suy,

Ai ai cũng phải nhờ khi tàn phiên.

Và chẳng hàng xóm láng giềng.

Chị em tắt lửa, tối đèn có nhau.

Em xin hỏi nhỏ một câu :

Mùa hè, bà chị bấy lâu làm gì ? »

—Ve rằng : « chị bỏ quá đi,

Nhàn cư em chỉ sớm khuya hát tình ».

—Hát à ? Em rất hoan nghênh!

Vì bằng bà chị « dăng xính » cũng tài,

Xin mời ở lại đây chơi,

Dạy em học nhảy một bài « Tăng-gê »

Tú Mỡ

CHÂM NGÔN

Các nhà buôn Nam-kỳ nên biết :

Nhân dịp nhà thuốc Nam-Thiên-Đường Hanoi sắp thành lập nhà Tổng-dại-lý (agent général) tại Saigon, để kiêm quản các việc và đặt Đại-lý ở các tỉnh Nam-kỳ, vậy ngài nào muốn nhận làm Đại-lý ở tỉnh nào thuộc về Nam-kỳ thì xin các ngài nên gửi thư cho Tổng-cục Nam-Thiên-Đường 46 rue des Phuc-Kiên Hanoi mà thương lượng việc Đại-lý, để nhân dịp này bản-cục sẽ sắp đặt các việc cho có trật tự và tiện việc thi hành của bản-cục, thì bản-cục cảm ơn lắm.

TỔNG-CỤC NHÀ THUỐC NAM-THIÊN-ĐƯỜNG kính cáo.

VAI TRANG CU'OI CO'T

NHỮNG TIẾNG ÁI ÂN

VĂN VUI CỦA LÊ TA

Trong những lúc thân mật, người Tây muốn tỏ tình yêu, thường có những tiếng xưng hô đẹp để lạ thường: Họ gọi nhau bằng tên các... con vật.

Anh tình nhân bảo chị tình nhân:
— Tôi yêu mình lắm, con mần bé nhỏ của tôi ơi!

Chị liền ngả đầu lên vai anh:
— Em cũng yêu mình lắm lắm cơ! Con chó cún tí hơn của em ạ!

Cô tình nhân có nũng nịu hơn chút nữa, có uốn éo, ỏn ẻn hay là làm mấy trò mèo (chatterie) để cho xứng danh hiệu mình và để nịnh bạn, thì tức khắc anh chàng được nịnh liền cười, lắc đầu mà nói:

— Anh chưa thấy con châu-chấu voi nào to hơn em (tu es le plus gros criquet que j'aie jamais connu).

Cổ nhiên họ nói câu ấy bằng thứ giọng rất ái ái, rất nồng nàn, rất đắm thắm, cũng như ta nói câu:

— Minh ơi, tôi thờ miuh, tôi thờ mình bằng cả tâm hồn tôi! Con chuột nhất xinh xinh của tôi hồi!

Trong các bức thư tình cũng vậy. Họ gọi nhau bằng đủ các thứ tên có thể tưởng tượng ra được: Mon coco chéri! (Con ngựa thân yêu); ma chère cocote (con gà mái thân yêu); mon beau loulou (con lu-lu (1) đẹp); mon gros toto (con tô-tô (2) lớn)... v.v.

Họ gọi nhau là chó, là mèo, là gà mái, là gà trống, là con bò mộng can

(1), (2) Tên con chó.

đảm... và, nếu người ta yêu nhau một cách hằng hái dừ hơn, người ta còn gọi nhau là... ác thù nữa.

Một nhân vật trong kịch của V. Hugo bảo tình lang rằng:

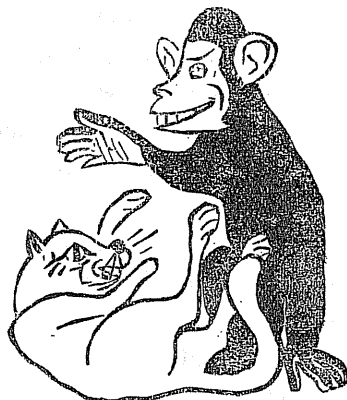
« Chàng là con sư tử kiêu hãnh của em! »

Còn người tình lang có gọi cô tình nương kia là sư-tử cái hay không, thì không biết.

Nhưng các bạn đừng có bắt chước lối gọi ấy nhé.

Các bạn chắc cũng hiểu rằng phải tùy từng lúc nên gọi nhau là súc vật. Tùy từng lúc và tùy từng người.

Nếu ông bảo một người đi đường rằng: « Thưa ông, ông là một con bò

phương phi! » Thì lập tức ông sẽ bị gọi là một thứ bò phương phi một cách khác thế. Và ông lại thấy xảy ra những truyện cực kỳ khó chịu.

Khó chịu cũng như khi ông bảo cô tình nhân mập mạp của ông rằng:

— « Em ơi! anh quý em như thể một con voi bé nhỏ. »

Vả lại, nói cho đúng, trừ những lúc dở hơi, điên cuồng, thì không ai muốn thấy mình là con vật.

Mà nói cho đúng hơn nữa, tên vật vẫn là tiếng người ta dùng để mắng chửi nhau.

Những tiếng « con chó, con mèo, con chuột » mà các người đa tình bên Tây họ vẫn ưa gọi và ưa nghe kia, cũng có thể thành những tiếng thậm tệ nữa đấy. Mà sự biến hóa đó chỉ do ở cái giọng hơi sáng, và ở đôi mày cau có một chút thôi. Đấy, tôi xin nói rõ:

Ông lấy giọng nhẹ nhàng, dẻo dăng mà bảo tình nhân ông là:

— Con mèo!

Và tình nhân ông nhìn ông bằng đôi mắt âu yếm tươi cười bảo ông là:

— Rõ khi!

Thì cả ông lẫn tình nhân ông cùng bưng lòng.

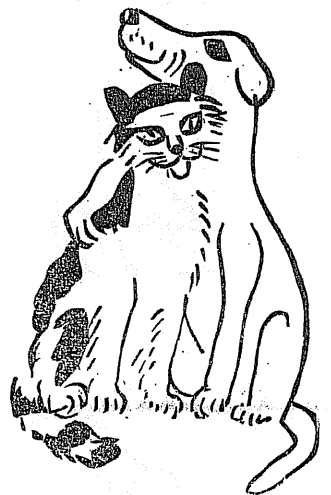
Nhưng, cũng dùng nguyên những tiếng kia, hai bên cùng cau có, cùng gắt gỏng mà nói với nhau:

— Con mèo!

— Rõ khi!

Thì cái không khi lại « mèo » với « khi » một cách thiết thực ngay.

Dùng cho đúng chỗ và phải dịp ra, thì « con bò » là để gọi người ngu; « con lợn » là để chỉ người dần ngược chạm chạp; cũng như « con vịt » để chế những tờ báo nói dối và « con chó chết » tức là để nói bóng gió đến tin tức nhanh chóng trong báo Đồng Pháp. Nhưng đến đây, câu truyện đã chực có vẻ mỉa mai. Vậy tôi xin ngừng bút và kể cho các

bạn nghe hai câu truyện về sự « lợi dụng » tên súc vật để sỗ nhau:

Truyện thứ nhất trích trong một vở kịch Pháp: La femme et le pantin, phỏng theo cuốn tiểu thuyết của Pierre Louys:

Một cô bé láu lỉnh cãi nhau với một cụ già lắm mồm.

Tiếng nếm đi, tiếng đáp lại, mỗi lúc một thêm chua cay: họ dùng đủ các lời lẽ hại mà người đàn bà bao giờ cũng tìm ra rất giỏi để rửa nhau. Sau cùng, cụ già chọn một câu oanh liệt nhất để kết liễu. Cụ ta hét vào mặt cô bé:

— Đây là con của một con chó cái! (Fille de chienne).

Thì người con gái nhìn cụ ta một lát rồi ung dung đáp:

— Xin trời đất chứng minh cho tôi rằng tôi không phải con bà. (Le ciel m'est témoin que madame n'est pas ma mère).

Câu truyện thứ hai là câu truyện thực, xảy ra trong một kỳ thi bên Pháp ngày xưa.

Trong kỳ thi ấy, nhà thông thái Ampère ra cho thí sinh một bài tính đồ rất dễ về vật lý học, nhưng thí sinh làm sai bét bét. Ampère bực mình bẻ lại và mắng:

— Anh là một con bò.

Thí sinh tức giận đáp lại:
— Ông là con bò thì có! Bài tính của tôi có hồng đầu!

Ampère bình tĩnh bảo:
— Nếu không hồng thì anh thử làm lại xem.

Thí sinh làm lại và nhận ra là hồng thực.

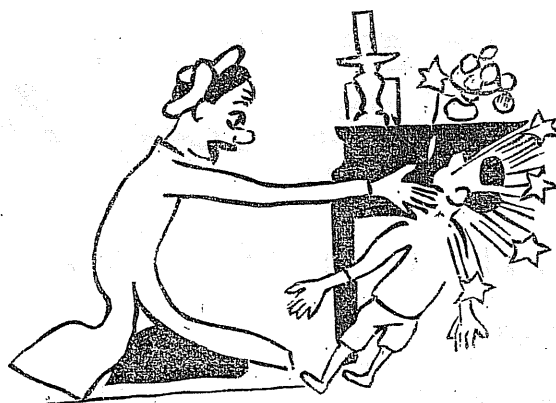
Ampère liền ôn tồn nói:

— Đấy, xem thế đủ biết tôi không phải là con bò. Mà nghĩ cho cùng anh cũng không là con bò. Vì bò là một con vật chăm chỉ chịu khó, dễ bảo và thông minh nữa. Đem con vật ấy ra mà mắng anh, chẳng hóa ra nói xấu nó ư?

Lê-Ta

— Nam mô quan thế âm bồ...

...tát.

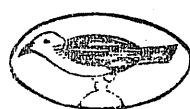
Đèn kỳ sinh nở

MÃN NGUYỆT KHAI HOA
Các bà khi sinh nở dùng
Rượu-Chôi Hoa-kỳ soa nhất
quý.

- đỡ phải nằm than —
 - không lo tê thấp —
 - gân cốt khỏe mạnh —
 - đi lại được ngay —
- Buôn lãi nhiều, bán rất chạy
Nhiều tỉnh có Đại-lý rồi

Phòng-tích «con chim» gia truyền ngũ đại

Ai muốn biết thuốc Phòng-Tích Con Chim có
công lực đến thế nào, trước khi dùng thuốc
xin cứ đến các nhà Đại-lý hỏi sẽ biết
thuốc hay. Tỉnh nào cũng có Đại-
lý, nhiều quá không thể đăng
lết tên lên báo được.

VU BÌNH TÂN

Ấn-từ kim-tiền 1926

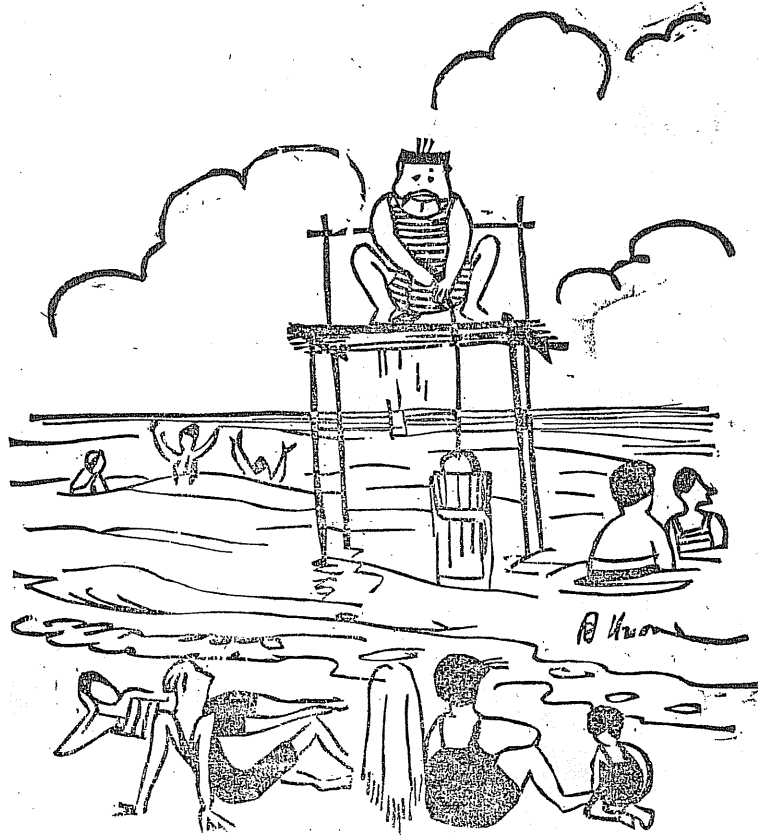
178bis Đường Lạch-tray — Haiphong

Nghỉ mát Đồ-sơn

ĐỒ-SƠN NÀO BẢNG
Vừa chảnh, vừa mát, vừa
thơm lại rẻ tiền
Phấn thuốc soa rôm CON-GÁ
Hộp to 125 grs. : 0p10
Hộp bé 75 grs. : 0p06
Buôn giá hạ, bán lãi nhiều
Đã nhiều tỉnh có Đại-lý.
nên buôn ngay, bán rất chạy

CÁI CỐC
BẮT NHÂN

Từ t. y

BANG BANH TẨM BẾ

HAI TRUYỆN VUI VỀ LÝ TỐT

TÌM VÀNG

SÁNG hôm nay, trời vừa
tảng rạng, người ta đã
nghe tiếng mõ giáng và tiếng
thanh la ở đầu đình đưa lại.
Ngoài đường, dân mấy làng lân

Thanh Tinh

TỰ VỊ NHÂN VẬT
NGUYỄN KHẮC HIẾU

Vô danh, Thanh hóa

Nhà thi sĩ đa tình, đa tửu, đa sầu, đa cảm, đa thu, đa mộng, nhưng không đa duyên với nghề viết báo.

Thái Hồng

Một người lúc nào cũng say, có tài ngâm thơ và đi giết lùi.

T.T.P., Hưng-yên

VIỆC PHÁP-LUẬT

nhà cổ-văn pháp-luật chuyên môn
có bằng Luật khoa cử nhân nay ở :

số 83 phố Quan Thánh, Hanoi
(AVENUE GRAND BOUDDHA)

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp
đồng, văn tự, chia của v. v...

Giờ tiếp khách { Buổi chiều : từ 5 đến 7 giờ
Buổi tối : từ 8 đến 9 giờ

**Chemisette
en
Pur Lin
2\$00**

CU' CHUNG
100, RUE DU COTON — HANOI

VUI CƯỜI

Cửa Đ. Bền, Hanoi

Khoẻ khoẻ

Trong nhà có dầu. Quan viên lên giọng khoẻ khoẻ với tình nhân :

— Chỉ xem tôi có sộp không ? Một tháng 30 ngày thì tôi ở đây đến 20 ngày...

Có dầu liền rĩa ra cười, rồi đáp :

— Thế thì đã lấy gì làm sộp ! Một tháng 30 ngày, quan ở đây có 20 ngày ; chứ một tháng 30 ngày... thì em ở đây cả 30 ngày !

Cửa V. T., Việt

I. Hai bức thư

Tuất học ở trường Đại học Hanoi, một hôm gửi bức thư này về cho vợ cậu :

« Vợ yêu dấu,

Tôi viết bức thư này hôm nay là ngày thứ hai, tôi mang bỏ thùng thư ngày thứ ba, nó sẽ đến tay mẹ ngày thứ tư ; thưa mẹ, xin mẹ gửi tiền cho tôi ngày thứ năm, vì nếu tôi không có tiền ngày thứ sáu, tôi sẽ bán chiếc áo «đoạn mớ may» ngày thứ bảy, để đi khiêu-vũ ngày chủ nhật.

Người yêu mẹ, Tuất »

Thư trả lời của vợ

« Chồng yêu dấu của tôi,

Cái thư mà cậu đã viết ngày thứ hai, và bỏ thùng thư ngày thứ ba, thì tôi đã nhận được ngày thứ tư ; nhưng cậu ơi, tôi không gửi tiền cho cậu ngày thứ năm, vì tôi định đáp xe lửa ngày thứ sáu, ra chỗ cậu ngày thứ bảy cho cậu vài cái «tát thập-kêu» để bắt cậu ngồi nhà ngày chủ nhật.

Yêu cậu lắm,»

2. Trong một tiệm ăn

— Nhờ mấy cái răng mà tôi phân biệt được gà non, gà già.

— Nhưng gà làm gì có răng !

— Không phải, tôi bảo răng tôi kia mà.

3. Đi săn

Một ông án và một ông thầy kiện đi săn cùng nhau. Ông án thấy một con thỏ, giơ súng sắp bắn, buột miệng kêu : «Tử hình !...» Nhưng, hòn đạn bay qua một bên ; ông thầy kiện đáp : «Trắng án !...»

Cửa L.V.Thọt, Đáp-Cầu

Vào cũng lọt

Chồng đang hút thuốc phiện sẽ sẽ trên giường ; vợ đang lui-húi đánh trâu vào chuồng, nhưng nó cứ không vào. Anh chồng trông thấy liền bảo :

— Sao không mở cả hai cánh cửa ra, chứ nhỏ thế thì nó vào sao lọt.

Cửa N. Lâm, Hanoi

Cẩn thận

Bảo viết thơ xong, cẩn thận lại viết thêm ; «Thưa cô, nếu cô vẫn còn khinh tôi, thì xin cô sẽ phẳng đi, đừng xem thư làm gì.»

Cửa Đ. Q. Chính Hanoi

Nuôi thói xấu

Ông cầm — Anh bị dẫn vào đây lần này là lần thứ mười mấy rồi, mà anh vẫn còn nuôi cái thói xấu ấy ?

Kẻ trộm — Bẩm, oan con quá. Con nghèo

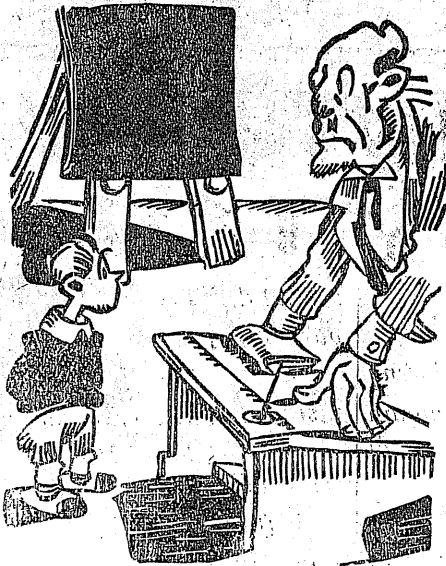
Nụ cười nước ngoài

LÚC LÀM TRÒ XIẾC

— Chứng này cán là kẻ cả cái nhân của tôi nữa đấy.

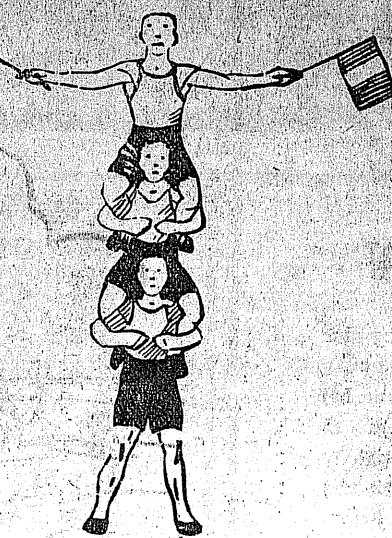
(RIC ET RAC)

— Thế nào là một đứa học trò gian dối.

— Đứa học trò gian dối là một đứa học trò đến nhà trường mà vẫn tươi cười.

(LE RIRE)

BA NGƯỜI MỘT Ô

KHI VỀ GẶP MƯA

MALET

(CADET REVUE)

CHIỀU ĐIỆN MỘT NGƯỜI MỌI ĂN THỊT NGƯỜI

— Hừ, anh vừa góa vợ phải không ? Tôi thấy cái nhân cười trong dạ dày anh.

(LE RIRE)

dối, nuôi miêng còn chưa xong nữa là, lấy dầu mà nuôi cái thói xấu ấy được !

THỀ LÊ THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi bài không được quá 50 dòng.

Tranh vẽ to nhỏ tùy ý

a) về vui cười : Giải nhất các thứ sách đáng giá 3\$00 — Giải nhì các thứ sách đáng giá 2\$00

b) về tranh khôi hải : Giải nhất các thứ sách đáng giá 3\$00 — Giải nhì các thứ sách đáng giá 2\$00

TỜ MỜ

MỘT NGÀY ĐUA NGHỊCH

MÔNG MỘT THÁNG TƯ

Lời nói đầu. — Ở Âu châu, người ta dành riêng hẳn ra một ngày, mừng một tháng tư, để đùa nghịch cho thỏa thuê.

Trong ngày ấy, người ta thi nhau bịa đặt ra, những cuộc mua vui hết sức mới lạ, ngộ nghĩnh lắm khi ta không thể tưởng tượng được, và sẵn lòng tha thứ những tin «vội» không tồn tại đến ai. Xin thuật dưới đây một vài truyện đùa nghịch để mua vui trong chốc lát.

Một cuộc trưng bày

Hôm 31 tháng 3 năm 1846, tờ báo thông tin lớn hàng ngày Eventing star ở Anh cắt-lợi có trưng lên trang nhất rằng ngày hôm sau có cuộc đấu xảo đặc biệt các giống lừa ở một căn nhà lớn kia.

Khách tò mò kéo đến rất đông...và kiên tâm đợi.

Họ kiên tâm nhìn nhau và chờ đợi cho đến khi nhận ra rằng họ....vừa là hàng trưng bày vừa là người đến xem.

Hải hước nhà nghề

Bữa nọ một ông tòa gọi cậu đưa giấy tin cần của ông đến bảo :

— Này con, con đến buồng lục - sự ở tòa và thưa với ông lục-sự rằng về việc án Martin kiện Dubois, tòa đã quên cho Martin hưởng quyền lợi của đạo - luật 14 trong luật hình. Lỗi đó là do sự sai lầm của bản sao. Con nói với ông ấy chữa lại ngay đi.

Rồi ông giao cho cậu một tờ giấy có gián tem cần-thận.

Cậu đưa giấy đến tòa án và trình bày việc phải chính đính lại.

Ông lục-sự phá lên cười :

— Á ! tòa đã quên thi hành điều luật 14 trong luật hình ?... Vậy chúng ta đi chữa lại. Đây, luật đây, anh chữa vào đây cho. Cậu choáng người khi đọc : «Điều luật 14. — Tội nhân nào bị xử tử đều bị chặt đầu ».

Thì cậu sực nhớ ra hôm ấy là mừng một tháng tư.

Viên chức sở lục lộ chữa

đường thành phố

Hồi xưa, cả khu La-tinh đều nhăn mặt

CÁC BẠN SỢI CƠM ĐEN NÊN BIẾT

Nếu bạn muốn chữa thuốc phiện thì không có thứ thuốc nào hay bằng THUỐC CAI HỒNG-KHÊ. Bạn hút ít chỉ hết 2\$00 là bỏ hẳn được (Thuốc nước mỗi chai 1\$00, thuốc viên mỗi hộp 0\$50). Trong khi uống thuốc cai vẫn đi làm việc như thường, sau khi bỏ hút lại khỏe mạnh hơn, không sinh ra chứng gì khác cả. Nếu bạn nghèo không có tiền mua thì bạn cứ thân-hành lại nhà thuốc HỒNG-KHÊ (số nhà 88 phố Huế, ngay trước cửa chợ Hôm Hanoi) sẽ có thuốc cho bạn cai được hẳn mà không tính tiền (buổi chiều từ 7 giờ đến 9 giờ). Bạn đừng ngại, chủ-nhân sẽ tiếp đãi bạn rất vui vẻ và kín đáo. Nếu bạn cho người lại lấy thì không được, vì sợ có kẻ lợi dụng xin thuốc về bán. Khi đến lấy thuốc bạn nên nhớ hỏi lấy quyền sách thuốc, đem về xem, có đủ các thứ thuốc gia-dụng chữa đủ các bệnh người lớn trẻ con. Lỡ khi trái nằng trở gời phải dùng đến, hoặc mách bảo cho những người có bệnh. Ai có tiền thì mua, nghèo túng đến xin cũng được.

HỒNG-KHÊ CÓ MÓN THUỐC LẬU HAY NHẤT HOÀN-CẦU

ông Sapeck. Năm năm cứ ngày mừng một tháng tư, ông lại lượn ở vườn Lục-xâm-bảo, tay giắt thông thạo... một con tôm hùm.

Một bữa mừng một tháng tư nọ, đầu đội mũ có dấu hiệu số lục-lộ, ông đến giữa một phố lớn căng thước giấy ngang qua đường, một người bạn cầm đầu giấy bên kia.

Mừng người lính cảnh sát hồi :

— Ông làm gì thế ?

Ông trả lời :

— Tôi là người số lục-lộ, thành phố cho ra ngắm để xóa lại quang phổ này.

Người cảnh sát hăm xe qua lại. Ông Sapeck rút số tay ra biên hàng trắng con số.

Như sự nhớ ra một điều gì, ông gọi với sang đầu giấy bên kia :

— Này bác, về lấy hộ tôi cái giấy « phân trung tâm », tôi bỏ quên ở số

Người bạn trao đầu giấy cho một chàng tò mò, đứng xem gần đấy :

— Bác làm ơn giữ hộ tôi một lát, tôi quay về ngay.

Phút này qua phút khác, người đi lấy giấy vẫn chưa về.

— Đồ chó chết ! Tôi đến phải thân hành đi lấy mới được.

Rồi ông Sapeck lễ phép nói với người cảnh sát :

— Thưa ông, ông làm ơn thay tôi một phút.

Người cảnh sát cầm lấy đầu giấy.

Ông Sapeck đi mất hút. Bác cảnh sát và chàng cầm đầu giấy bên kia ngơ ngác nhìn nhau chưa hiểu ra sao thì suốt giọc phố xe ngựa đã đổ lại đây rẩy, người trong xe đợi lâu tức giận hò hét ầm-ỹ.

Vài nhà hải hước thừa xua

Ông Romieu là chủ quán một quán kia.

Nhậm chức được ít lâu, ông suýt bị bãi, vì hôm mừng một tháng tư ông giăng một tờ công yết khai chiến với hết thầy bộ cau bộ dứa trong quán.

Ông Vivier, một nhạc gia đại tài, đi đến đầu hóa đàn là ông phải giữ ngón Tú Xuất ra đến đấy.

Một bữa mừng một tháng tư, ông vào một cửa hàng tạp hóa mua mười hai cây nến, mỗi cây một hiệu khác nhau. Ông gắn cả lên mặt bàn, thấp lên xuất lượt và nói đó là ông muốn thử thứ nào tốt hơn hết để mua năm trăm bao. Rồi khi mười hai cây nến đã cháy hết, ông nói là không có thứ nào được vừa ý, ông thôi không mua, đành cứ thấp đèn dầu vậy.

(Còn nữa)

N.H.N. (Thuật)

Cải chính

Trong bài « Chung quanh Đoạn Tuyệt » trang 9 Phong Hóa số trước; câu : — « ...để kết cục đời làm dâu » in nhầm ra « để kết cấu... ». Vậy xin cải chính.

— Thế nào, những đồ sản được đâu ?
— Ở nhà thương
— Sao lại ở nhà thương ? Hươu hay nai ?
— ...Người.

BÊNH VỰC ÔNG CỬU ĐÈN

NHỮNG bậc siêu quần, xuất chúng, anh hùng hào kiệt ở nước người được trọng vọng láng bác làm sao, thì ở nước ta bị bao biếm làm vậy. Thí dụ như ông Cửu Đền của tôi.

Ông Cửu Đền bán đèn để soi sáng cho thiên hạ. Ánh đèn chiếu mãi đến tận bề rỗng, nên chỉ, một hôm, ông đi thi Sơ học yếu lược, rồi lại một hôm, ông được ân tứ chức cửu phẩm văn giai. Ông bèn mở tiệc ăn khao cái danh vọng lớn ấy.

Một cử chỉ đáng khen như vậy, mà thiên hạ họ nở lên tiếng thị phi, thật đáng buồn cho trình độ trí thức nước ta lắm. Họ dám ngụy biện rằng mỗ bô khao vọng để xứng đương một chút hư danh, là một sự đáng để cho họ ồm rồn cười. Nhưng óc họ tối mò như đêm ba mươi, có hiểu đâu được sự hành-động của ông Cửu Đền, nên tôi phải thay mặt ông, lấy đèn của ông để soi sáng vào óc họ cho họ biết.

Hư danh ! Ông vua lộc nước, mà họ bảo là hư danh. Họ là những người chân trắng cả, nên thấy người ta được phẩm hàm thì họ ghen tị, rồi dèm pha đó thôi. Vì ở đời này, còn gì hơn phẩm hàm nữa : ngày hôm trước, còn là anh bạch đình, anh dân đen, ngày hôm sau đã chễm

chệ trở nên ông Bá, ông Cửu rồi. Sự tiến bộ trông thấy. Lý tưởng của ông Cửu Đền, chính là làm thế nào cho mỗi ngày một tiến bộ như thế mãi. Vậy thì tôn chỉ của ông là tiến bộ, hợp với tôn chỉ cả phái mới lẫn phái cũ, một tôn chỉ đáng để cho ta kính, yêu....

Vả lại, sống ở làng, sang ở nước, mong được cao sang cũng là một lý tưởng đáng quý. Vậy mà phong dao đã có câu :

Văn thì cửu phẩm đã sang,
Võ thì lục phẩm còn mang gươm hầu.

Xem đó, mới hay được cái cửu phẩm văn giai, ông Cửu Đền lấy làm sang là phải lắm, không còn ai nói vào đâu được nữa vậy.

Đã sang, tất phải có khao vọng. Phép vua thua lệ làng, ông nên danh nên giá mà về làng không khao thì ông vẫn chỉ là một anh bạch đình. Vả khao vọng là một cái lệ cổ của nước nhà, đáng yêu vì nhờ nó mà dân làng được vài bữa phê phởn no say, đáng quý vì nhờ nó mà danh ông Cửu Đền vang ra bốn biển ..

Có khao, ông mới thành ra ông Cửu, có khao, ông mới được ở ngoài đình ngồi một chiếc chiếu không rách. Chiếc chiếu lành lặn ở ngoài đình, đó là lý tưởng của ông Cửu Đền sáng suốt, cũng như nó phải là lý tưởng của những người biết nghĩ vậy. Bởi vì sao ? Bởi vì chết có trống, có kèn, thì sống phải có đèn, có dầu, có chiếc chiếu cạp điều, có miếng phần kha khá... có danh trong làng, ngoài xóm vậy. Phải mới thường bảo : sống phải theo một lý tưởng mới đáng sống. Ông Cửu Đền thật đáng sống lắm, vì ông sống theo lý tưởng nọ vậy.

Giả thử ông Cửu Đền không khao vọng, thì ông ấy lại giống người thường mất, mà ông Cửu tôi lại không phải là người thường. Vả, như tôi đã nói, không khao thì đối với làng không khác gì bạch đình, thì không được chiếc chiếu sạch ngoài đình. Như vậy thì còn ở làng làm gì ? Đã không ở làng, còn ra hồn

Tơ lụa nội hóa đủ các màu và các hạng đồ may y-phục phụ-nữ về mùa Xuân và mùa Hạ năm nay.

Có bán đủ các mặt hàng của hãng S. F. A. T. E. Nam-định dệt.

Thật-thà

Hàng tốt

Giá hạ

là ba cái đặc-điểm của hiệu :

MAI-ĐE

26 PHỐ HÀNG ĐƯỜNG HANOI

người sao được. Tuy vẫn là người đấy, nhưng là người không làng. Tuy có thể là người hữu ích cho nhân quần, xã hội đấy, nhưng vẫn là người không có làng, nghĩa là một người chưa đáng làm người... Vì, theo một tư-tưởng cổ nhiệm đầy vẻ triết lý cao xa, đã làm người vô ích cho xã-hội đến đâu mà đã đóng góp đủ với làng, cũng là một người tốt vậy.

Tư tưởng cao xa ấy, than ôi, theo giòng thời gian mà tiêu diệt dần đi, khiến cho những người hoai cổ đều ăn-hận ngằn ngo. May có những ông Cửu Đền đứng ra nhận lấy cái trọng trách nhắc lại cho ta tư tưởng ấy, khiến cho ta biết rằng nước ta vẫn còn nhiều cổ tục hay ho...

Cái công ấy của ông Cửu, thật đáng để ta đúc tượng như ông Cửu Nghi vậy. Vậy ai có đúc tượng ông, xin nhớ đặt vào tay ông một cái đèn hoa-kỳ để tỏ ra rằng ông đã cầm đèn soi sáng vào những óc tối tăm mù mịt...

Tứ Ly

C Ầ U Ô

Cần người làm

Gần đây người thợ biết vẽ caique giỏi để vẽ mẫu dentelles có thể trông một cái mẫu mà họa ra những cái khác nhau được.

Cần hai người thợ biết vẽ caique giỏi để vẽ mẫu dentelles có thể trông một cái mẫu mà họa ra những cái khác nhau được.

Cơm nuôi, lương mỗi tháng 3\$00. Tăng lương tùy theo tài sức làm. Hoi M. Nguyễn-hữu-Quỳnh 53, Bd Rollan-les. Hanoi.

Cần một bạn thanh-niên khỏe mạnh, học lực phổ thông, thạo việc gì-o thiệp buôn bán, có óc mỹ thuật, thích làm việc (biết vẽ càng hay)—có thể ở ngay trong số. Hoi Studio Nam-Mỹ 171-A, Avenue Belgique, Haiphong.

Có, thầy tốt nghiệp hay cựu sinh viên năm thứ tư trường sư-phạm muốn dạy học tại tư gia, thì viết thơ và gửi carnet scolaire cho M. Đỗ-Mỹ Vétérinaire indochinois, Savannakhet.

Xin việc làm

N-142. Đứng đắn, đã học qua ban tú tài, giao-thiệp giỏi, cần một chỗ dạy tư ở Hanoi, hay làm một việc gì cốt để thi giờ học thêm, lương không cần, cốt cứ sử được tử tế là đủ. Hoi Tuấn Anh c/o M. Cầu 49, Sinh từ, Hanoi.

N-143. — Trẻ tuổi, thích âm nhạc, chớp bóng, văn chương, thể-thao... muốn tìm bạn gái ở xa nói chuyện bằng thơ.

(Chữ tây hay quốc ngữ cũng được). Hoi M. V. Linh Trésor Hué.

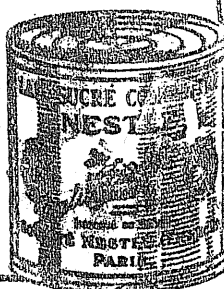

SỮA NESTLÉ

Hiệu con chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.
Ở TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

CƯỜI ĐUÔI

SÍNH CẬU ĐỐI

NGO-BÁO số 2608, có đăng hai cái tin «quan ăn hối lộ», và «phụ tình» với hai cái đầu đề như thế này:

Ăn tiền hối lộ: viên tri-phủ Quảng-
oai Đặng-văn-Cận bị hồi cư tịnh sĩ (!)

Vì dan diu với con sen: thầy đồ Trần-
đình-Hồ phụ nghĩa tao khang...

Hai câu như thế, thì rất có văn chương rồi. Nhưng có một sự mà ta không ngờ đến, nếu không hiểu cái thâm ý của nhà phóng viên nhật tin, là hai câu ấy lại còn đối chọi nhau nữa.

Ta bỏ bớt những chữ thừa đi, sẽ thấy:

— Ăn tiền hối lộ đối trội với dan diu con sen.

Tri phủ Đặng văn Cận hồi cư tịnh sĩ, đối với:

Thầy đồ Trần đình Hồ phụ nghĩa tao khang.

Thật là nôm đối với nôm, chữ trội với chữ!

Mới biết nhà phóng viên Ngo-báo là một người sinh làm câu đối, mà lại làm ngay trong một cái tin vật của tờ báo hàng ngày!

TRÓI BUỘC

TRONG một bài luận về «cách cai trị thuộc địa của người Pháp ở Đông Dương», ông Emile Tavernier ở báo «La voix française» có kể một đoạn văn của nhà tiến-sĩ Phạm-quang-Bách, trong bài luận tiến-sĩ, đại ý như thế này:

— «Người Annam sống quay về quá khứ, theo những tục lệ nghìn năm đã luyên tâm hồn và cái quan niệm về cuộc

đời của họ, nhưng cũng vì thế, đã dè dặt hết cả cái sức mạnh phần dẫu của tri thức và bắt vào một cái khuôn phép mà tri thức không thoát ra được...

Xem vậy thì người mình bị trói buộc đủ mọi đường, đủ cả các phương diện, về hình thức cũng như về tinh thần: những giây dằng buộc ta đã trải qua mấy trăm năm mà không đứt, và xem chừng vẫn còn bền mạnh vô cùng.

Cái sức mạnh nào làm đứt được những giây đó?

CÒN BIẾT AI THỰC THÀ?

ĐẦU ĐUÔI câu truyện can hệ ấy như thế này:

Ông Lê trảng Kiều ở Hanoi báo, có viết một câu văn về thơ mới. Câu văn đó, ông Thái Phỉ bên báo Tin Văn cho là một câu viết không đúng mọ, bèn tự đóng vai một nhà «gỗ đầu trẻ» đem câu văn của ông Kiều lên bảng đen sửa chữa.

Ông Kiều không bằng lòng, bèn đi nhờ thầy kiện là ông Trương Tửu cãi họ.

Ông Trương Tửu bèn lên tiếng bẻ cách chữa văn của ông Thái Phỉ, đồng thời cho ông này là vừa chột nhả, vừa không đứng đắn, vừa không thực thà (tha hồ chọn).

Lại đến lượt ông Thái Phỉ không bằng lòng. Chẳng kém gì, ông ta cũng đi mượn ông thầy kiện Lê Thanh ra cãi họ.

Ông Lê Thanh lớn tiếng (chẳng kém gì ông Trương Tửu) cho ông Trương Tửu, hoặc là không biết trích văn, hoặc là biết trích văn, nhưng không

ÔNG TIỂU — Tôi mới chế ra được một cái máy hút thuốc lá rất thần tình ..

... đi đầu thuốc lá, hút một cái là thuốc lá cháy.

— Sao ông k cho thiên hạ

ÔNG CỬU ĐÈN

MUỒU :

Khi xưa cặm cũi gò đèn

Cơm nhà hai bữa, bạn quen mấy người?

Bảy giờ thay bức đổi ngời

Lên râu ông Cửu, chết toi trâu bò.

HÁT NÓI :

Bác phó đèn là người Hà-nội,

Đội ơn trên tấm gỏi mớ mưa.

Nhủ vợ rằng : «này sắc nhà vua »,

Tiếng mẹ-đĩ với bố-cu, giờ đổi hẳn.

Mày mặt nở nang hàm cửu phẩm

Cổ bàn thành kinh lễ tam sinh (1)

Khi gết thần, khi cáo miếu, khi mời

họ, khi kinh dân, khi phố phường năm

ba bữa, khi thuyền thợ một hai bình,

Khỏi mang tiếng «bach đình», nào ngại

tồn.

Chữ danh phận sao mà dặt gớm?

Kia trâu bò, gà lợn, phí bao đèn?

Từ rầy ông Cửu là tên.

Văn-luận.

(Nam-định)

1. Trâu, bò, lợn hay gà.

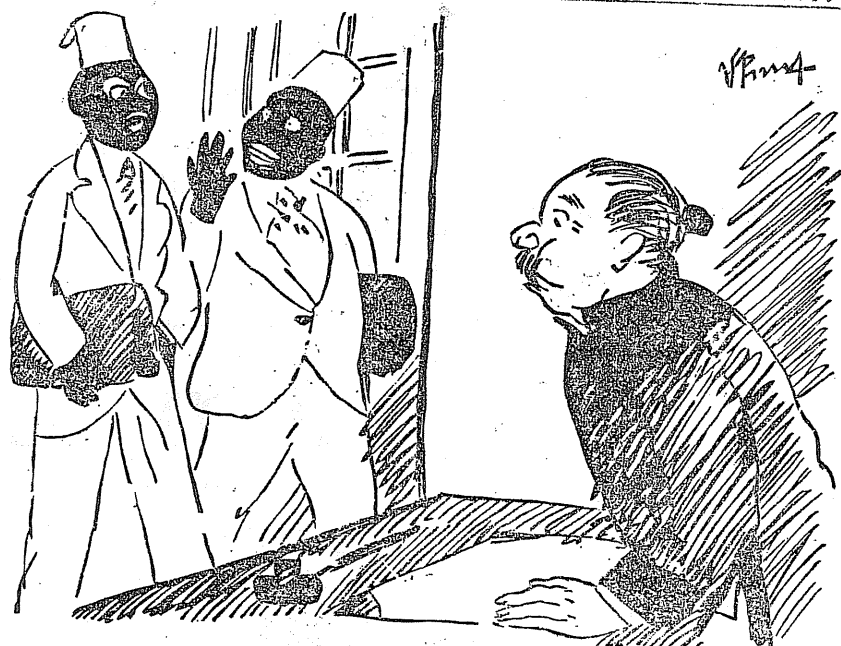
Tin làng báo

Tờ Việt-Dân do ông Đông-thức-Liêng chủ trương sẽ tái bản ngày 15 Mai 1936.

Lần này Việt-Dân lại phụ làm cơ-quan cho Việt Nam Y Dược Hội đã thành lập chánh thức kể từ ngày 25 Mars 1936.

Prochainement ouverture
du SALON DE COIFFURE TRAC
86, Rue du Chanvre

Plan et façade conçus par
L'ARCHITECTE VO DUCDIEN
57, Route de Hué, Hanoi

LỜI THẮNG DẠY

DỊCH LUẬN NGŨ — Hữu bằng tự viên phương lai, bất diệc lạc hồ (có bạn từ phương xa lại, chẳng cũng vui vậy ôi!)

HỒN TRỀ

Tuần-báo chú-trọng về kinh-tế và văn-hóa.

Tòa soạn và trị-sự ở số 11 phố Hàng Cót Hanoi

Một năm : 1\$50, sáu tháng : 0\$80, ba tháng 0\$40, mỗi số 3 xu.

Chủ nhiệm : NGUYỄN-MẠNH-ĐANG

SẼ CÓ : Những cuộc xung-đột kịch-liệt giữa các nhà văn ở phái duy-vật và phái duy-tâm. Những bài nói rõ về sản-phẩm của chế-độ phong-kiến ở Á-đông. — Hai truyện dài (một dịch ở Tàu, một dịch ở Tây) và một truyện ngắn. Mấy danh-sĩ có thực-học ở ba Kỳ viết giúp

Xin gửi ngân-phiếu và bài vở cho :

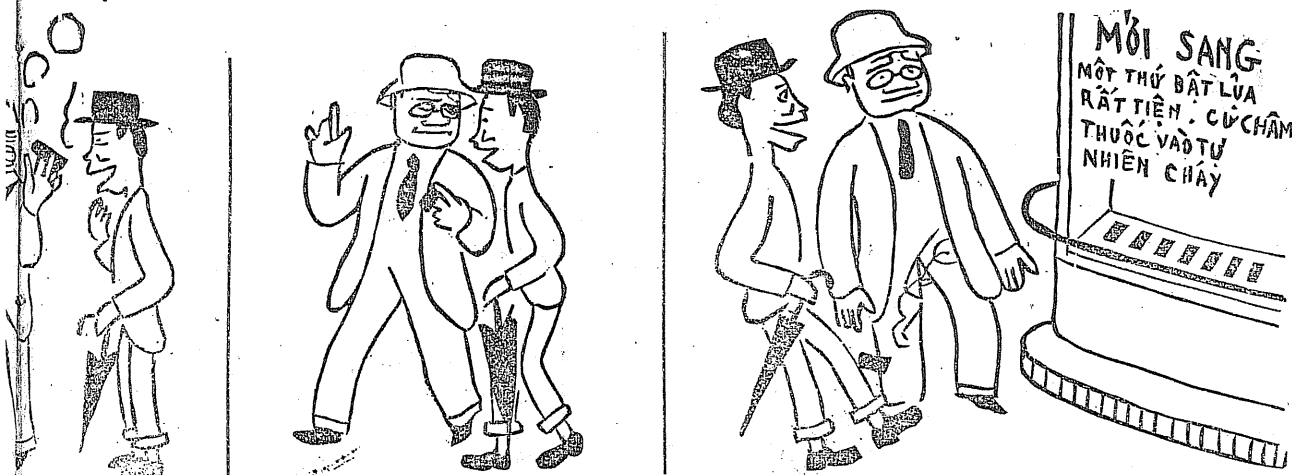
NGUYỄN-VĂN-RIÊM tức UYÊN-DIÊN

Tập mới số nhất đặc-biệt ra ngày 6 Juin 1936

Giấy kiều mới mùa bức 1935 bằng vải « Thông Hoi » đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải thường — Có trước nhất ở Đông-Dương tại hiệu :

VAN-TOAN
95, PHỐ HÀNG ĐÀO, HANOI

có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt chưa cầu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

hàng làm để bán
ong...
ÔNG TIỂU— Tôi không nghĩ đến việc
bán vì tôi là một nhà khoa học chỉ cốt
tìm tòi. Tôi chỉ làm có hai cái: biểu
cụ Thống một cái và cụ Võ một cái...

?????

TIN VỊT

Nhiều bạn gửi thư về hỏi bản
báo rằng việc ông Bùi-xuân-
Học làm thơ có phải là một
« tin vịt » không ? Ông Học
làm thơ ? Hay lại ai gà hộ ông ?

Điều đó, chúng tôi không
biết.

Vậy các bạn thử hỏi ông Học
xem.

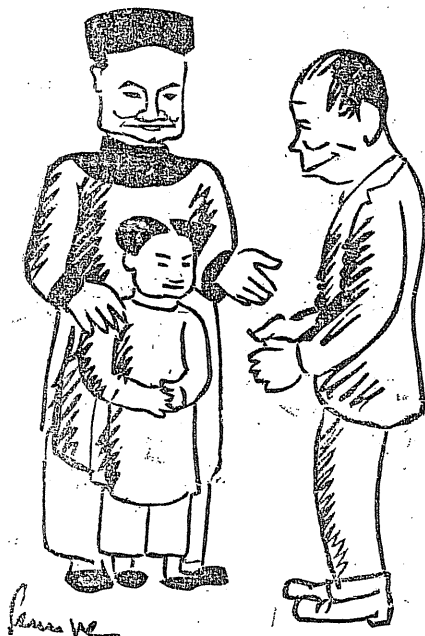
Về phần chúng tôi, thì chưa
thấy bạn đồng nghiệp cải chính.

Tin sau cùng

Ông Học đã cải chính. Ông
nói bài thơ hay đó chính là
của ông nghĩ và viết ra. Vậy
xin vui lòng cải chính lại cho
đúng sự thực.

P. H.

SAU CUỘC THI SƠ HỌC YẾU LƯỢC

ÔNG CỬU ĐÈN — Thừa ngài thật
hiếm nhà được như nhà tôi, phụ
tử đồng khoa.

hạt đậu đơn

Nhất định nhằm

Hanoi báo số 20, « Cải chính » :
... Trang 4, cột 2, giòng 1 số
này : Theo Ruyard Kipling — thơ
xếp nhầm ra Ruyard Kipling, các
bạn đọc chữa lại cho đúng...

Và chữa hộ cả cái cải chính
nữa, vì tên nhà văn-sĩ Anh không
phải Ruyard Kipling mà chính là
Rudyard Kipling.

Trái ngược

Hanoi báo số 10, bài « Cảnh
cũ » :

...Người ấy trạc độ 50 tuổi,
nhưng trông bộ đi vẻ đứng, ta
tưởng chừng mới ngoài bốn mươi..

Nếu đã trông người ấy trạc
độ 50 tuổi, thì sao lại còn tưởng
mới ngoài 40 ?

Người lạ

Cũng số báo ấy, « Thị-Mịch » :
...Người tôi coi như một vị ân
nhân vì đã có cái công to xóa sạch
được hết những vết đau khổ nó
khảm vào kỷ ức tôi từ lúc tôi chưa
có cái trán ghi những nét răn
phong-trần...

Từ khi chữa có cái trán...
nghĩa là từ khi chưa thành hình
người, hay chưa có người, thế
mà đã có kỷ ức rồi, thì lạ thật !

Ái tình

Trung-bắc Tân văn số 5737,
« Một gái nhảy » :

... Hai người trao bầu tâm sự
và đánh đôi trái tim cho nhau từ
hai năm về trước...

Nếu quả thật đánh đôi trái
tim cho nhau được, mà người nọ
giữ chặt lấy trái tim người kia,
thì làm gì có xảy ra truyện !

Thế thì lạ thật !

Đóng Pháp số 3243, « Con cá lạ » :

...Người ta đánh được một con
cá hình thù trông rất lạ, khác hẳn
với các thứ cá thường... đầu
giống như đầu con hải cầu (pho-
que) mõm bò, hai tai to, bằng hai
cái quạt giấy nhỏ rủ xuống hai
bên má... hai mép mọc râu tua tủa,
không có mang, thở bằng phổi,
minh tròn và nhẵn, có hai vú.

Thế thì con cá ấy lạ thật.
Nhưng lạ nhất nữa lại chính nó
là con hải cầu (phoque) mà báo
Đóng pháp đang tả hình dạng
đỏ, và nó không phải là một con
cá (vì nó đẻ con).

Chưa chắc

T.T.T.B. số 104, « Một trái tim » :
...Cái đời sống của quả đất là
những đời người kéo dài ra...

Thế dễ thường khi chưa có
người, thì quả đất chết ?

Cũng là một con cá !

Mai số 12, « Báo Vu khéo trác
người ta » :

...Tục lệ Âu-Mỹ tới ngày 1 tháng
4, người ta tha hồ giả ngộ, đặt
truyện nói láo chơi. Họ gọi ngày
ấy là « Poisson d'Avril » hay là
« Jour de bluff »...

Nếu gọi như vậy thì hóa ra
ngày ấy cũng là một câu chuyện
láo, không có thật mất ! Thật ra
người ta gọi là « Journée du pois-
son d'Avril » (ngày cá tháng tư)
lời mới phải.

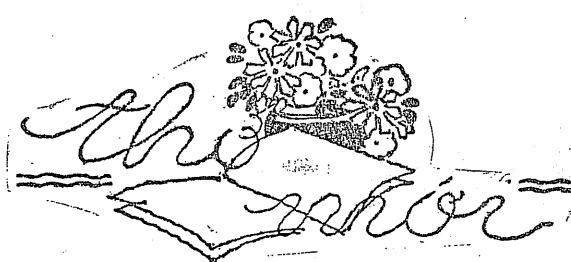
Đặt chỗ nào ?

T.T.T.B. số 104, « Bí-mật » :

...Làm cho khách bàng quan
trông đôi lông mày dài nhỏ đặt hai
bên sống mũi như hai nét vẽ...

Ước ao rằng không phải đặt ở
dưới con mắt !

N.D.C.

CÓ NHỮNG CHIỀU...

Buổi ấy tươi cười như đóa hoa,
Em không nhìn thấy ta đi qua
Ngắm em và sẵn bày trong trí
Một cảnh êm-đềm giữa chúng ta.

Nhẹ nề hồn trôi trên giải mây
— Yêu Tin riêng của tuổi thơ ngây, —
Thú vui không phải đầy công kiếm :
Đã thấy trong làn mắt đắm say,

Trong miệng xinh xinh hình trái tim,
Trong đôi mi nhỏ nét cong mềm,
Trong bao vẻ đẹp trời thâu góp
Đề lạo ra thành bóng dáng em.

Bao nhiêu ước vọng của tâm tình
Ta cũng thu vào một bức tranh
Bé nhỏ, êm-đềm, muôn nét dịu :
« Bên em ta nghĩ bước điều linh ».

Nhưng tháng ngày qua, bụi cát đầy,
Đường đời lặn dạn bấy lâu nay,
Ta không được gặp em lần nữa,
Tuy ánh hương lòng vẫn thoảng bay.

Dấn bước gian nan, có những chiều
Sương thu lạnh thấm gót phiêu lưu,
Bình-yên làng sớm mơ trong khói,
Riêng nỗi người không kẻ giấu yêu.

Tha thiết lòng ta thấy nỗi buồn
Của đời luân lạc, kiếp cô đơn,
Cố tìm nhưng chẳng bao giờ thấy
Đôi phút yên ỳ nổi xót thương.

Hôm nay, dạ lại thấy sồn-sao,
Trơ trọi mình trên gác trọ cao,
Lại thấy tiếng quẻ trọng tiếng gió
Qua lặn kính vỡ gọi đưa vào ...

Lan-Sơn

Các bà đau từ-cung !!!

Nếu các bà thấy trong người rữ rượi, dạ dưới đau đến khó chịu, khi hư ra dầm dĩa, có khi vàng, khi trắng, khi lẫn cả máu, cả mủ, hẳn các bà đã biết bị một **trùng biến chứng đau từ-cung** :

- 1) HƯ TRỆ TỪ-CUNG — Kinh nguyệt không đều lâu ngày từ-cung và hai sợi giây chằng yếu nên từ-cung sa).
- 2) NỘI THƯƠNG TỪ-CUNG — Lúc sinh đẻ trắc trở làm cho náo động từ-cung, từ-cung có vết mà sinh bệnh).
- 3) NHIỄM ĐỘC TỪ-CUNG — Khi thấy kinh, vì băng bó không cho hở hơi, nên hơi độc máu xấu nhiễm vào từ-cung làm cho từ-cung sưng).
- 4) NGOẠI THƯƠNG TỪ-CUNG — Trong khi giao hợp, bị gộc độc bệnh phong-tính truyền nhiễm).

Các bà dùng nhiều thuốc rồi mà không khỏi. — Nay muốn rõ căn bệnh, và muốn căn bệnh mau khỏi, nên hỏi mua thuốc :
« **BÁ-ĐÁ SƠN-QUÂN TÂN** » của chúng tôi, là thuốc phát minh trị bệnh từ-cung và khí hư, trăm người dùng không sai một. Quý bà sẽ ngạc nhiên, với số tiền rất ít mà quý bà sẽ được khỏe mạnh và sẽ có thai nghén chắc chắn sau khi khỏi bệnh.

Giá thuốc **BÁ-ĐÁ SƠN-QUÂN TÂN** : Hộp lớn (10 gói) 1\$00 — Hộp nhỏ (5 gói) 0\$50

Nhà thuốc **VÕ-VÂN-VÂN** Thudaumot (Namkỳ)

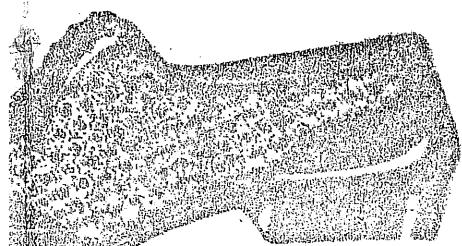
Chi-cục HAIPHONG :
103, Bd Fournel,
Tél. 248

Tổng đại-lý NAMDINH :
Thọ-thế-Đương,
206, Rue Paul-Bert

Tổng đại-lý HAIDUONG
Tài-Lương
17, rue Maréchal Foch

Chi-cục HANOI :
86, Rue du Coton
Tél. 88

giá mỗi đôi từ : 3\$50 trở lên

S O N G

TRUYEN DAI của NHAT-LINH

(Tiếp theo)

NANG vội quay trở lên bờ, nhưng không kịp. Thái đã đến nơi và dừng ngựa bên suối. Chàng cố giữ vẻ tự nhiên, nói với Thanh :

— Chị đừng ra quá. Ở đây có cái vực sâu lắm.

Thanh vẫn đứng yên dưới suối đáp lại :

— Chỗ nào ở vùng này, anh cũng thuộc cả ?

— Nhất là chỗ này. Vì mùa hè tôi vẫn tắm ở đây luôn.

Thanh đắm đắm nhìn Thái ngồi trên mình ngựa; không biết tại sao lúc đó, nàng thấy Thái giống một tình nhân cũ của nàng, một tình nhân đã vì quá yêu nàng mà tự tử ba năm trước đây, nay như đột ngột hiện về với nàng ở giữa cảnh núi rừng hùng vĩ. Trong một lúc nàng quên cả Hiệp, nhìn Thái bằng hai con mắt thêm thuồng và thấy Thái ngồi vững trên lưng ngựa có một vẻ đẹp cứng cáp, khỏe mạnh khác thường. Nàng lấy làm thẹn với ý nghĩ của mình, vội lấy giọng thân mật như chị nói với em, hỏi Thái :

— Anh coi đẵn gỗ xong chưa ?

Thái đáp :

— Tôi vừa ở trên rừng chằm về. Toan vào đây nghỉ, lại gặp ngay được anh chị, tình cờ quá.

Thái đã nói dối: Chàng không lên rừng chằm coi đẵn gỗ bao giờ.

Sau khi Hiệp và Thanh đi, thì chàng cũng cưỡi ngựa vào rừng. Chàng muốn gặp mặt hai người, nhưng lại sợ gặp mặt; từ sáng, đi lang thang khắp các rừng, chàng thấy việc đi tìm Thanh là một cái thú lạ, nhưng chàng sợ không dám phân tích lòng mình để xem vì sao lại là một cái thú.

Thanh bảo Thái :

— Anh ở đây ăn luôn thề. Có đủ để ba người ăn.

Thái buộc ngựa và đến giúp Hiệp bày các thức ăn lên tấm vải. Thanh lại gần nói :

— Hai ngài làm giúp hộ, tôi mệt quá.

Rồi nàng đặt mình xuống bãi cỏ, nằm ngửa nhìn trời, hai tay quặt ra

Tóm tắt những kỳ trước

Hiệp một ông tham nghị trả hạn và chủ đồn điền, lấy Thanh, một thiếu nữ giòng rỗi đài các những tâm tính phóng đãng. Hiệp đưa Thanh về đồn điền của mình để mong cùng Thanh sống những ngày ân ái đầy đủ... Ở đồn điền có Thái, 24 tuổi làm quản lý..

phía sau đặt dưới đầu làm gối. Nàng lim dim mắt, thở mạnh một cái, nói :

— Cỏ ngoài nắng thơm lạ.

Mấy cây cầm-lai cành lá xòa ra ngay trên chỗ Thanh nằm, nhưng vì cao quá mà lá lại thưa, nên Thanh tưởng như bóng cây không chiếu được tới đất. Lá nhỏ lẫn lẫn và xếp đều in lên nền trời trông tựa một bức thêu hoa trên nền lụa xanh màu lam nhạt. Một con bướm trắng bay loảng quăng trong cành cây rồi bỗng như chiếc lá rung, là là rơi xuống chỗ Thanh nằm.

Hiệp xếp xong gọi vợ :

— Xin mời nàng tiên dưới suối lại uống rượu vang.

Thanh vừa cười vừa lại ngồi sát cạnh chồng. Nàng nhìn đồ ăn, nuốt nước bọt mà cảm cốc để lên môi :

— Mời hai ngài.

Vì mặt Thanh vừa rửa xong không

thẳng thắn, chàng khó chịu chỉ vì có Thái ngồi đó.

Suốt bữa cơm, Thanh luôn luôn cười đùa; hơi rượu (vàng) lên làm nàng đỏ bừng má và quên cả giữ gìn trước mặt Thái, Hiệp ngồi yên không nói gì. Thanh tinh nghịch nhìn chồng :

— Hôm nay nhà ít lời nhỉ ?

Hiệp đáp lại vẫn tắt :

— Tôi uống rượu vào không hay nói lời thôi.

Thái hiểu ý, ăn vội vàng cho xong, rồi đứng dậy từ cáo :

— Xin lỗi hai anh chị, tôi phải về sớm, còn bận việc ở nhà.

Khi Thái đi rồi, sau một lúc yên lặng khó chịu, Thanh nói :

— Tinh nết mình lạ quá.

Hiệp đáp :

— Minh bây giờ lại trách cả tôi đấy à ?

có phần nên Thái thấy nàng lộ vẻ đẹp riêng khác mọi ngày thường — có cái hương vị mát mẻ của rau nguồn mới hái. Hiệp lấy làm khó chịu về dáng điệu lả lơi của Thanh khi đưa cốc lên môi khiến chàng nghĩ đến rằng trước kia với những người khác, nàng đã có cái dáng điệu đó. Chàng không trách gì Thanh vì cử chỉ của nàng rất tự nhiên,

Câu trả lời có vẻ chịch thương làm Thanh tủi thân. Nàng nén giận, dịu dàng nói :

— Minh không nên thế. Minh không nên để anh Thái anh ấy giận.

— Nhưng tôi có làm gì đâu. Anh ấy giận thì tôi cần gì.

— Không phải thế. Nhưng không nên làm mất lòng một người đã chịu ơn mình. Nên thương người ta mới

phải.

Hiệp nhìn vợ, nói thông thả :

— Thương, mình thì ai mình cũng thương.

Thanh rơm rớm nước mắt, cười nhạt, nói :

— Minh ghen cả với anh Thái à ?

Nàng cúi mặt, khóc nức nở :

— Ra mình nghĩ cả cái tình yêu của em. Sao mình nỡ nói những câu tàn ác như thế. Em đã muốn quên..

Hiệp biết mình đã nói quá lời.

— Anh chột lỗ lời, xin lỗi em. Em yêu anh, tin ở anh thì em đừng hay nghĩ xa gần, tránh lòng vì một câu nói lỡ..

Chàng âu yếm đặt đầu Thanh vào vai mình, rút khăn lau nước mắt, nói như van lơn :

— Anh xin lỗi em... Khổ quá !

Chúng mình hóa điên hay sao ? Em đã biết anh không có em, thì anh không sao sống nổi.

Thanh giơ hai tay ôm vòng lấy cổ Hiệp :

— Em cũng vậy.

Nàng nhìn thẳng ra trước mặt, thì thầm kể lể :

— ... Có anh thì em mới sống được đến bây giờ, em mới thấy sống là vui. Nếu một ngày kia, anh không yêu em, thì em không biết sống ở trên đời này làm gì nữa... Em sợ lắm, anh ạ.

— Không, em không sợ.

Hiệp nhìn Thanh ngạc nhiên vì chưa thấy lúc nào nàng đẹp như lúc đó. Chàng mê man nói :

— Trời, em đẹp quá... Yêu em quá không biết nói ra làm sao nữa !

Thanh và Hiệp đều lấy làm lạ rằng câu truyện vừa xảy ra đã như kích thích hai người yêu nhau đắm thắm hơn lên.

Hiệp cầm lấy tay Thanh, lăm bằm :

— Anh không sao tưởng tượng lại có thể sung sướng được đến như thế này !

Thanh nhắm mắt lại, gục đầu vào cổ Hiệp, nói tiếp :

— Những lúc sung sướng em cứ muốn nhắm mắt lại để nhận thấy rõ cái sung sướng của mình hơn.

Hiệp lay cho Thanh mở mắt ra và mỉm cười nói :

(Xem tiếp trang 12)

Mời lại

PETROMAX

N° 900. — 100 Bougies.

1 lít dầu hơi đốt

đặng 26 giờ

N° 821. — 200 Bougies.

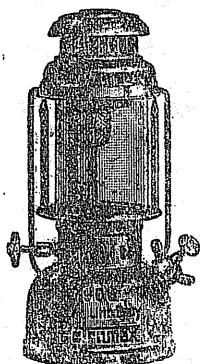
1 lít dầu hơi đốt

đặng 13 giờ

N° 826. — 300 Bougies.

1 lít dầu hơi đốt

đặng 12 giờ

DÈN MANCHON KIỂU MÓ'I RẤT TỎI TÂN

Giòng giới chế tại Đức quốc — Đốt bằng dầu lửa và dầu sáng — Rất tinh xảo, rất lịch sự, rất bền bỉ, ngọn lửa sáng sanh, chịu đựng ngoài mưa gió — Sỏi đèn Petromax rất được tiện tặn, ít hao dầu — Cách đốt rất dễ dàng, không sợ chực chặc đều gì, ai cũng có thể đốt được — Các nhà sỏi đèn manchon thiện nghệ đều công nhận đèn hiệu Petromax là tốt hơn hết — Đèn Petromax có bảo kiết luôn luôn.

Établissements DAI-ICH

CHUYÊN MÔN BÁN CÁC HIỆU ĐÈN DANH TIẾNG :

PETROMAX, SUCCES, NOEL, ASIATIC v. v. Đồ phụ tùng các hiệu đèn đều có bán đủ.

N° 29 Bđ TÔNG-ĐỐC-PHƯƠNG. — CHOLON

CHIẾC TẮT NHUÔM BÙN

TRUYỆN TRÌNH THẨM của PHẠM CAO CÙNG

(Tiếp theo)

ẦY giờ thì không còn cái gì là bí-mật nữa.

Sáng hôm sau, lúc đi học về, tôi học cái cách của những anh bạn học lười, chuyên môn đi nhà thương để được nghỉ, nghĩa là tôi lấy thuốc lạo đi vào mắt để vờ làm đau mắt. Ăn cơm xong, tôi bèn mở tủ lấy cái lọ thuốc đau mắt của dì tôi vẫn thường tra. Tôi đương loay hoay với cái nút cùng chiếc ống thủy tinh nhỏ thuốc, thì dì tôi, đến bên lúc nào không biết, bỗng đặt phắt lấy lọ thuốc và tát cho một cái nên thân.

— Ai cho mày nghịch, hử ?

— Không, con đau mắt.

Dì tôi nhìn tôi trông trọc, thấy mắt tôi quả nhiên đầy tia máu đỏ thì bỗng như hồi mình quá nóng, ớn tồn bảo tôi rằng :

— Chết chưa, ra thằng bé đau mắt thực; khốn nạn, để con lấy đi hẳn. Nhưng thuốc này nặng lắm, con tra không được, để đi mua cho thuốc khác.

Rồi dì tôi móc túi cho tôi một hào «để ăn quà» hình như cốt để đền cái tát lúc này. Tôi bỏ hào vào túi. Dì tôi quay đi, vui mừng. Bằng một cái tát trái, dì tôi đã cho tôi biết một cách rõ-rệt rằng những điều tôi ước-đoán đều đúng cả.

Tôi đã biết rõ người ấy vào bằng cách nào. Tôi sẽ biết rõ người ấy là ai, và bắt quả tang lúc họ hành động, vì tôi đã đoán chắc họ đương mưu tính việc gì.

V. - CHẠY ĐẰNG GIỚI !

Hôm thứ sáu, sau bữa cơm chiều, tôi xin phép dì tôi đi chơi.

Khác hẳn mọi ngày thường còn hỏi han cặn kẽ, lần này dì tôi bằng lòng cho phép ngay. Tôi bèn tìm vú già, bảo vú rằng :

— Có người thực, vú à !

Vú già không hiểu tôi định nói gì, ngần người, hỏi lại :

— Người nào ?

— Người thường vẫn lên vào nhà ta !

— Không có lẽ !

— Được, rồi vú xem ! Song hôm nay tôi muốn ngồi canh cửa xem nó vào lúc nào. Nhưng tôi sợ dì tôi mắng, hễ dì tôi có hỏi, thì vú bảo tôi đi chơi rồi nhé !

Nói xong, tôi chèo lên vừa thóc, — nhà tôi buôn thóc gạo, — ở ngay áp cửa, lấy dao díp khoét cọt ra một lỗ nhỏ để nhòm. Vú già thì bắc chiếc ghế ngồi ngay bên cửa. Một lát sau, dì tôi ra ; dưới ánh ngọn đèn hoa kỳ lơ mờ, tôi thấy dì tôi rút khăn lau

chiếc kính, rồi quần lại (khăn quàng bằng len đen. Trước khi đi, dì tôi quay lại hỏi vú già :

— Cậu Phát đâu, hẳn lại đi chơi rồi ?

— Vâng, cậu ấy vừa đi.

— Con nhà thế thì thôi ! Tôi đi đằng này một lát, vú trông kỹ cửa nhà !

Một lát sau, dì tôi về. Rồi dì tôi lại đi, rồi lại về. Rồi lại đi, rồi lại về, lần nào cũng chỉ cách nhau chừng độ mười, mười lăm phút thôi. Rồi cách một lúc lâu, chừng độ nửa giờ, tôi không thấy dì tôi đi nữa. Tôi tự nghĩ :

— Không có lẽ lại chỉ có thế thôi !

Quả nhiên dì tôi lại ra đi. Mười phút sau lại trở về, rồi lại đi, rồi lại về. Vú già sốt ruột, lẩm bẩm :

— Đi gì mà khoẻ đi lắm thế ?

Nhưng đã thôi đầu, dì tôi lại ra đi. Tôi ngồi trong vừa thóc, vì phải ngồi sồm lâu, lại có lẩm một, nên vừa mỗi, vừa ngứa. Tuy nhiên, tôi vẫn bền gan ngồi đợi. Một lát sau, dì tôi về.

Hai bàn chân tôi đã thấy tê dại, tưởng chừng đứng lên thì không bước đi được nữa. Đàn muỗi vo vo bên tai, trước mũi, tinh một mùi cá. Trong nhà, đồng hồ chậm chạp điếm chín tiếng... Một lát sau, dì tôi về, về rồi thay quần áo, không đi nữa. Đợi lúc dì tôi ở trong nhà, tôi trong vừa thóc trèo ra. Vú già vừa chèn cửa vừa quay lại hỏi nhỏ tôi :

— Thế nào, cậu ngồi đình có thấy nó vào không.

Tôi nghĩ một lát, rồi lắc đầu, trả lời :

— Không, tôi không thấy gì lạ cả !

Nhưng sự thực thì tôi đã thấy rồi, cũng như tôi biết chắc nó đã vào rồi !

Tôi vào trong nhà, rửa mặt, rửa chân, tỏ ra vẻ vừa mới chạy nhảy ở ngoài phố về.

Rồi tôi cởi bỏ áo ngoài, lên gác đi ngủ. Nhưng lên đến nửa cầu thang, tôi đã chèo xuống, rồi dón đến lần trèo luôn vào vừa thóc.

Đèn trong nhà đã tắt. Nằm co trên đồng chiếu, tôi nghe rõ thấy dì tôi dón đến lên thang gác. Một tiếng vận chia khóa. Nếu tôi thực ở trên gác thì đã bị nhốt rồi.

Trong buồng đã bắt đầu có tiếng trò chuyện, rì rầm. Lúc đó, tôi tức tối vô cùng, những muốn chạy ập vào trong phòng, bắt quả tang đôi đăm phu gian

được một đảng cướp lớn, chỉ tay, thét lớn :

— Mày có chạy đằng giới !

Nhưng nó không «chạy đằng giới», thì lại chạy đằng cửa. Nó vớ vội lấy chiếc khăn dày đồ tư trang, đẩy tôi sang một bên mà chạy ra. Tôi nhanh tay rút lại, làm cho nó đánh tuột cả vòng, hột tung tóe xuống đất. Tôi toan đuổi theo, nhưng dì tôi đương nằm trong màn đã nhảy sỏ ra nắm chặt lấy tôi, ghì lại.

VI. - SÁU ĐI, BẢY VỀ

Kỳ Phát kể đến đây thì ngừng lại. Tôi hỏi :

— Rồi sao nữa ? Kể ra anh mới ít tuổi, mà đã khám phá ra được thế thì cũng đã giỏi lắm rồi.

Kỳ Phát mỉm cười :

— Có lẽ đó cũng là bầm tính trời sinh, nên tôi có óc trình thám ngay từ thừa nhỏ. Chỉ buồn cười độ ấy trước khi vào bắt gian tôi đã suy tính kỹ càng, thế mà cũng vẫn sót một điều là quên rằng mình mới đứng cao bằng cái ô thì bắt sao được những người lớn như ông họ pháp.

— Câu truyện đến đây là hết ư, hẳn phải còn đoạn kết chứ ?

Kỳ Phát có vẻ tức tối, chỉ tay vào ngực :

— Đoạn kết là : tôi thành một thằng ăn cắp. anh đã hiểu chưa ? Lúc đó, dì tôi kêu ầm phổ lên rằng : «tôi là một thằng : bé ăn trộm gà, lớn ăn trộm trâu, mới nứt mắt mà đã có gan thừa lúc dì tôi còn ngủ, lên vào phòng ăn cắp vòng, hoa, xuyên, hột». Ấy, tôi bị một trận đòn chí tử, giống y như hết cái cảnh mẹ đánh con lúc này.

Thấy tôi có vẻ suy nghĩ, Kỳ Phát hỏi :

— Anh còn có điều gì chưa hiểu ?

— Tôi vẫn chưa hiểu người tình nhân của dì anh lên vào trong nhà lúc nào ?

— Có gì mà không hiểu. Sáu đi, bảy về mà lại !

— Sáu đi, bảy về ?

— Phải, sáu đi, bảy về. Để nguyên tôi cắt nghĩa từ đầu cho anh nghe. Anh đã hiểu ba nét gạch chì xanh trong quyền lịch là gì chưa ?

Tôi gật đầu :

— Chỉ có ba nét gạch ấy là cuối cùng, nghĩa là chỉ còn mỗi đêm ấy là người lạ mặt lên vào nhà. Đoạn cuối anh vừa kể đã cho tôi biết rằng : Dì anh và người ấy hẹn nhau để thu-xếp tiền nong, vàng bạc, chuyên vận ra ngoài,

THỤT RỬA GIÚP!!!

Lậu. — mới mắc: buổi tức ra nhiều

đầu — kinh niên: tiểu tiện thông

chưa rút nọc: khi ráo mủ, nước tiểu

cót, — ra rải gá hoặc buồn ngứa trong ống tiểu,

đường thuốc tuyệt nọc lậu số 9 thuốc lậu đều. giá

0\$60 một hộp. — Khi khối lậu mà nước tiểu khi

trong khi đực hoặc đau lưng mỗi xương, hoặc

gi-tinh mộng-tinh thì dùng.

« Kiên-tinh-tư-thận hoàn »

mỗi hộp uống 5 ngày giá 1\$50.

Giang-Mai: Lén mụn ở quy đầu, phát

hạch (soài) hoặc lở loét

khấp mình mọc mào-gà, hoa-khế rất gán rất thật

đau xương rụng tóc, rức đầu, lưng lay rã hay

thối mồm, cù-đinh, thiên-pháo dùng thuốc số 21

đều khỏi chắc chắn giá 1\$00.

Đàn-bà lậu: 7 phần 10 bệnh chỉ ở

đường âm hộ (voie vagi-

nale) còn 3/10 bệnh phát cả ở âm-hộ (vagin) và

ống tiểu (urétrhe). Bệnh ở ống tiểu thì cũng bắt

tiết như đàn ông. Nhưng nếu chỉ phát ở đường

âm-hộ (voie vaginale) thì khác, nghĩa là không

buồn tức, tiểu tiện như thường, vẫn êm ái mà ra

nhiều mủ giống như người có nhiều khí hư,

thỉnh thoảng thấy hơi tức và nóng ở cửa

mình. Để quá trùng ản vào tử cung, buồng trứng

thì nguy hiểm. Phải dùng thuốc số 4 mỗi

hộp uống 3 ngày giá 1\$20 và Cao hút độc trừ khí

hư số 17 mỗi hộp dùng 2 ngày giá 1\$00.

Các bạn lời nhà mua thuốc Lậu, Giang-Mai — Biểu thêm thuốc thụt các bạn ở xa. — Tinh giá đặc biệt với anh em lao-dộng.

THANH-HÀ DƯỢC-PHÒNG 55 Route de Hué (ở Chợ Hôm) Hanoi... là nhà thuốc chuyên trị bệnh tình, — Nhận chữa khoán — Có phòng thụt rửa. Có danh-y chữa cho đơn bốc thuốc và chế các thứ cao, đan, hoàn, tán chữa các bệnh người lớn trẻ con. — Địa

Sinh-Huy Dược-điểm 59 Rue de la gare Vinh

GIANG HỒ

của TRẦN BÌNH LỘC

giá 0\$40

Mua buôn hoặc mua lẻ xin đến

Nhà xuất bản «Đời Nay»

hay đến 44 Hàng Da Hanoi

thor và ngân phiếu gửi cho ông

Nguyễn Tường Tam.

ĐỜI MƯA GIÓ

của KHÁI-HUNG và NHẤT-LINH

Sách dày 230 trang. Giá 0\$60

Đời Mưa Gió sẽ mãi mãi là một tác phẩm kiệt tác (Báo Œuvre)

... Ai đọc qua mà vẫn thấy lòng thần nhiên thì quả là người đáng phục...

... Không có một câu nào đáng bỏ một mực nào phải thêm.

... Cùng với cuốn Đoạn Tuyệt, Đời Mưa Gió sẽ còn mãi mãi. Bây giờ và sau này người ta đọc vẫn thấy ham và thấy có ích lợi nữa.

Báo (Œuvre)

Nhà xuất-bản Đời Nay

Hồn bướm mơ tiên — Nửa chừng xuân

Anh phải sống — Gánh hàng hoa — Mấy

văn thơ Đoạn Tuyệt. Hết

Cạm bẫy người (nghìn thứ 2) . 0\$45

Vàng và máu (nghìn thứ 4) . 0\$45

Giống nước ngược. nghìn thứ 4). 0\$50

Tiếng suối reo nghìn thứ 2). . 0\$40

Đời mưa gió. 0\$60

THI TÌM CHỮ

Một cuộc mua vui có tính cách văn chương.

Ở trong truyện SỐNG có bỏ sót một chữ và thay bằng cái gạch đen trên có số thứ tự. Các bạn tìm chữ đó và ghi lấy. Hết hạn thì các bạn sẽ biên những chữ đó theo thứ tự rồi gửi về nhà báo tất cả 100\$ thưởng

có lẽ chỉ còn đợi ngày cùng nhau đi trốn.

— Còn gian gác trống?

— Cái đó thì tôi chịu không hiểu.

— Ấy, thoạt tiên, tôi cũng không hiểu, nhưng sau cứ nghĩ mãi, xem gian gác trống, chiếc mắc áo, cái hốt sổ giấy, và chiếc tất nhuộm bùn có liên can gì với nhau thì lâu dần vỡ lẽ... Anh vẫn chưa hiểu ư? Vậy đề tôi nhắc anh nhé: chiếc mắc áo dùng để làm gì?

— Để treo áo.

— Cái chausse-pied? (hốt sổ giấy)

— Anh này hỏi ngớ ngẩn! Đề lót vào gót mà đi giày, chớ còn dùng làm gì nữa?

— Đi giày gì?

— Giày tây.

Kỳ Phát vỗ vai tôi:

— Ừ, giày tây. Anh nên nhớ rằng: Chiếc tất ấy là một chiếc tất to, nghĩa

là đàn ông đi, thế mà có giày bùn, nghĩa là tuột giày, dẫm ra đất chớ gì? Vậy anh có thấy ai đi giày tây, mà đến nỗi tuột chân ra ngoài đất bao giờ không?

Tôi gật gù, nghĩ ngợi:

— Ừ, lạ nhỉ!

— Do đó, tôi đoán rằng gian gác trống này cốt chỉ để người đàn ông đến thay quần áo. Hẳn đến, cởi quần áo, treo lên mắc, tháo giày, rồi mặc quần áo đàn bà vào.

Tôi cãi:

— Ừ, cho cái dạng thế thì cũng phải tìm cách mà lên vào nhà anh chứ?

— Việc gì phải lên. Hẳn chòm khăn quàng đầu, đeo kính đen lên, rồi dằng hoàng vào nhà. Vú già vô tình, thấy đi tôi đi đi, về về luôn, không để ý, thế là hấn vào không khó khăn gì cả. Nhưng tôi đã hơi đoán ra, nên hôm thứ sáu nấp mình xem những điều tôi đoán có đúng không, quả nhiên tôi thấy đi tôi đi, rồi về, rồi đi, rồi về, rồi lại đi, lại về, rồi lại đi về mà không đi nữa. Đây anh xem: chỉ có sáu lượt đi, mà bảy lượt về, vậy thì lần về thứ sáu, chính là hấn, mà lần về thứ bảy mới thực là đi tôi.

— Thế ra đi anh giả vờ đau mắt à?

— Có nhiên là giả vờ. Làm ra như thế có hai điều lợi: một là được đeo

kính đen, — người tình nhân cũng đeo kính như thế, thì sự phân biệt càng khó; hai là có cơ mà không cho thấp điện: với ngọn đèn dầu lơ mờ, cái kẻ giả dạng thay người thi hành càng dễ.

— Chiếc tất nhuộm bùn, phải rồi, anh có kể lại: cái đêm mà anh nghe thấy họ trò chuyện lần đầu là một hôm trời mưa.

— Phải, có lẽ vì không quen đi giày đàn bà, nên sáng sớm hấn về mới trượt chân ra ngoài; khi định đi vào giày tây, thấy dây bùn ra chiếc chausse-pied mới biết là tất lấm, nên quăng bỏ đi.

— Lúc sáng hấn về... Ừ, vào đã vậy, nhưng hấn làm cách nào mà ra được?

— Có khó gì, anh quên rằng, theo lệ thường, sáng nào vú già cũng khép cửa, đi mua quà sáng cho tôi ư?

Tôi cố nhớ lại, rồi quay hỏi Kỳ Phát: — Tôi không nhớ rõ, nhưng hình như trong Arsène Lupin (1) cũng có một đoạn nhỏ giống câu chuyện này thì phải.

Kỳ Phát cả cười, vỗ vào vai tôi mà bảo rằng:

— Vậy thì anh thực là một thằng ngốc. Anh tưởng là giống, nhưng giống thế nào được: một đằng thì Lupin tự nhiên mà nhận thấy, còn tôi thì theo cách luận lý mà xét đoán ra.

— Nhưng còn cái hành tung bí mật của mẹ anh?

— Tôi thú thực rằng tôi chưa có dịp nào mà tra xét ra cả, nhưng đời còn dài, tôi thề quyết sẽ khám phá ra mẹ tôi là ai, còn sống hay đã chết, và thầy tôi làm sao mà lạ lùng bí mật như vậy.

Lặng yên một lúc, rồi Kỳ Phát nói tiếp:

— Tôi kể cho anh nghe chuyện này, chẳng qua là muốn tỏ cho anh biết rằng: anh chớ thấy một đứa bé bị dòn về tội ăn cắp, mà vội cho nó ngay là thằng ăn cắp thực đầu.

— Vẫn biết thế, nhưng anh cũng phải nhận rằng: những câu chuyện như truyện của anh thì rất hiếm, trăm năm mới có một lần.

Kỳ Phát cả cười:

— Thôi đi anh, anh đừng vội quá quyết thế, ngay đời tôi cũng đã bị hai lần; cũng như trước, bạn sau cũng chính tôi khám phá ra một vụ trộm mà chính tôi lại bị ngờ là thủ phạm.

Tôi vừa toan bảo hấn kể truyện cho nghe, thì như đã đoán được ý tôi, Phát nhìn thẳng vào mặt, mỉm cười mà bảo tôi rằng:

— Nhưng tôi không kể truyện, ấy ngay bây giờ cho anh nghe đầu, anh thực là, ai lại tham đầu mà tham thế, vả lại, sách đã có chữ rằng: « Phàm người đã ngáp, thì không nên kể truyện nữa », mà chính tôi thì buồn ngủ lắm rồi!...

HẾT

Phạm Cao Củng

(1) Một bộ truyện trinh thám của Maurice Leblanc

Kỳ sau đăng: TÁM GIỜ KÉM NĂM của PHẠM CAO-CỦNG

SỐNG

(Xem tiếp trang 10)

— Em nên mở mắt ra nhìn kỹ lấy cảnh chỗ này, để sau để nhớ lại một cái kỷ niệm êm đềm nhất trong đời chúng mình.

Lúc bấy giờ đã quá trưa. Trời im gió; ánh nắng lấp lánh trên giòng suối như những ngôi sao sáng trời sau cỏ thưa.

Hiệp và Thanh lắng tai nghe: trong bãi cỏ trước mặt có tiếng chim hót ríu rít. Đưa mắt nhìn mãi, Thanh thấy lộ ra trên cỏ cái đầu một con chim sơn ca, rung động thật nhanh, lông bờm và lông cổ sù ra. Con chim đột nhiên bay vút lên cao, vừa bay vừa hót. Hai người đưa mắt nhìn theo; con chim mỗi lúc một nhỏ, nhỏ dần, chỉ còn là một chấm đen in lên trời, song tiếng hót ríu-rít trên cao nghe vẫn rõ. Một con chim nữa ở trong đám cỏ cũng vút bay lên, trong khi khắp các nơi tiếng hót của những con chim khác cũng nổi ran một loạt như khúc hòa nhạc để tiễn đưa. Bỗng con chim ở trên không rơi thẳng xuống, như một hòn đất ném từ trên cao; khi gặp con bay sau thì hai con diu cánh

vào nhau, rồi là là xuống cạnh suối. Chim đã khuất trong cỏ nhưng tiếng hót vẫn còn ríu-rít mãi chưa thôi.

Thanh ngáy thơ nhìn chổng, hỏi:

— Chúng nó làm gì thế, mình?

Hiệp đáp se se:

— Đó là hai vợ chồng con chim sơn ca...

Rồi chàng thì thầm bên tai Thanh:

— Chỉ có tình yêu làm cho mình thấy đời là quý và sống ở đời là vui.

(Còn nữa)

Nhất Linh

CINÉMA PALACE Từ thứ tư 27 Mai đến thứ ba 2 Juin 1936

LES NUITS DE NEW-YORK

SPENCER TRACY - HELEN TWELVETREES và ALICE FAYE sắm những vai chính.

TUẦN LỄ SAU (Từ thứ tư 3 đến thứ ba 9 Juin 1936)

CHARLES BOYER và GABY MORLAY sắm vai chính trong phim

LE BONHEUR

diễn theo một bi-kịch của Henry BERNSTEIN. Một phim rất hay, rất cảm động đã được nhiều báo ở Pháp hết sức tán-dương và được khán-giả cực-lực hoan-ngheh...

CINÉMA TONKINOIS Từ thứ sáu 29 Mai đến thứ năm 4 Juin 1936

LAC AUX DAMES

JEAN PIERRE AUMONT, ROSINE DEREAN và SIMONE - SIMON sắm những

HOTEL & CAFÉ DE LA PAIX

ENTIÈREMENT REMIS A NEUF

Changement de Propriétaire

Sa cuisine est réputée la meilleure du Tonkin. Le Restaurant de la Paix est le rendez-vous de la bourgeoisie annamite à qui le meilleur accueil est toujours réservé.

Repas soignés à partir de 1\$20

Chambres R. P. Bert — 1.50

Chambres dans Pavillons et Parc Splendide, unique à Hanoi.

Charles GUILLOT, Propriétaire - Gérant

T H U ' A C H I

TRUYỆN NGAN của KHAI HƯNG

GỖI nhìn các món ăn đã nguội lạnh, Nga buồn rầu, bực tức đợi chồng. Luôn luôn nàng ngược mắt nhìn đồng hồ treo và lăm bầm tự hỏi :

— Không biết sao hôm nay về muộn thế ?

Vào khoảng hai giờ, một cái ô tó rít lên, rồi đỗ ngay trước nhà. Nga chưa kịp hỏi ai, Định, chồng nàng, đã như một luồng gió mạnh, ùy cửa ủa vào trong phòng :

— Mợ bảo nó sắp va-lì cho tôi, mau !

Nga lạnh-lùng :

— Cậu làm gì mà rối lên thế ? Cậu đi đâu ?

Định cau có :

— Mợ đừng hỏi tôi nữa. Vợ lắm, vợ lắm !

Nga vốn yêu và chiều chồng, thấy chồng gắt thì tươi cười đứng dậy gọi đầy tớ, rồi cùm nó xếp quần áo, vào va-lì.

— Cậu đi bao lâu ?

Định hai tay ôm đầu ngồi lơ đãng trông qua cửa sổ. Nga ôn tồn nhắc câu hỏi. Định giật mình quay lại :

— Cái gì thế, mợ ?

— Cậu đi lâu hay chóng ?

— Tôi đã xin mợ đừng hỏi tôi nữa. Tôi cũng chưa biết đi lâu hay chóng.

Nga chau mày dăm dăm nhìn Định :

— Cậu ích kỷ biết có một việc là gì. Thì cũng phải hỏi xem cậu đi lâu hay chóng để mà xếp nhiều hay ít quần áo thay chứ.

Định, giọng hối hận :

— Tôi xin lỗi mợ, anh xin lỗi em, anh chẳng còn biết cái gì nữa... Anh mất hết cả trí nghĩ.

Nga thoáng thấy mắt chồng đỏ ngầu và ướt lệ. Nàng vừa thương hại vừa ngờ vực :

— Cậu đi việc quan ?

— Phải, phải... Vâng, việc rất cần.

Nga mỉm cười :

— Thì can chi cậu phải cuống cuống lên thế ? Hãy ăn cơm đã.

Định yên lặng, không đáp, tâm trí để ở quán đầu đầu. Nga nghĩ thầm : « Chẳng lẽ vì việc quan mà vợ vàng, lo sợ, buồn phiền đến thế... Với lại làm tham tá ở buồng giấy, sao lại có việc quan phải đi xa ?

Chắc chồng ta giấu ta điều gì đấy ».

Sắp xong hành lý, Nga bảo Định :

— Bây giờ thì anh ăn cơm đã.

— Thôi, em ăn... anh no lắm.

— Đã ăn gì mà no... Hay anh có điều gì giấu em ?

Vừa nói Nga vừa vuốt ve chồng. Bỗng cô tình nàng thò tay vào túi áo Định lôi ra một bức điện-tín. Định toan dứt lại, Nga đã nhảy một bước ra xa và tò mò đọc :

« Lan mệt nặng. Mong đợi. Lên ngay ».

Một phút im lặng. Hai vợ chồng nhìn nhau.

— Lan ? Lan... ai thế cậu ?

Định ngập ngừng :

— Một người...

— Một người con gái, một người tình nhân của cậu, phải không ? Phải không ?

Định cố ôn tồn, lãnh đạm :

— Làm gì mà mợ hét lên thế ?

Nga gào càng to :

— À, cậu đi thăm con đi ! Thế mà cậu nói dối tôi... Việc quan !...

Định tức đỏ bừng mặt đến gần vợ thì thầm :

— Mợ sẽ mềm chứ. Đây tớ nó cười cho.

Nga bợ phờ, suy nghĩ Rồi nàng bưng mặt khóc. Nàng vẫn tưởng Định chỉ yên một mình nàng cũng như nàng coi Định là người yêu độc nhất ở đời, nàng không một phút để tình ái, để tư tưởng non trón qua tới một kẻ khác.

Định dỗ dành, thì thốt.

Nga lau nước mắt, nức nở :

— Không, anh đã nói dối em một lần rồi, vì anh bảo anh đi có việc quan ! Vậy chỉ có

Lan, con gái chủ hiệu có chút nhan sắc, thứ nhan sắc mảnh khảnh, yếu đuối, sầu muộn, mơ màng. Cố nhiên, chiều chiều qua cửa, hai anh em bạn cũng có liếc mắt mỉm cười. Thấy gái đẹp, ai nữ không ngắm nghía và khen thầm...

Ngờ đâu sự ngắm nghía khen thầm và những cái liếc mắt mỉm cười chẳng bao lâu đã trở nên tình ái : Lan yêu Định, yêu say mê, đắm đuối. Trước còn thư đi thư lại. Sau hẹn hò gặp gỡ ở những nơi vắng vẻ, trên núi Tam-thanh, bên đường Kỳ lư.

Định nói dối rằng mình là Nguyễn Văn Liên, một sinh viên năm thứ ba trường Thuộc.

Nguyễn Văn Liên không phải một tên bịa đặt ra. Chính là tên bạn Định, mà trong lúc vợ đáp lại câu hỏi của tình nhân, chàng đã thốt đọc ra.

Anh chị chỉ non thể biển trong mấy tuần

lẽ, định ninh, rồi sẽ lấy nhau.

Định vẫn tưởng đùa bốn cho đỡ buồn, trong thời kỳ đi nghỉ mát, dưỡng sức.

Nhưng khi về Hanoi, chàng mới hiểu rằng « Không nên đùa với ai tình ». Cậu ngan

ngừ tây phương ấy chẳng phải mỉm cười nghĩ tới mỗi lần tiếp được bức thư của Lan gửi cho chàng qua tay người bạn học trong trường Thuộc.

Suốt một năm trời, chàng nhận được hơn năm chục cái thư, nghĩa là đồ đồng hai cái trong một tuần lễ.

Chàng thì một tháng mới phúc đáp một hai lần, và chàng cố gọi rứa câu văn cho cảm động, cho âu yếm, cho xứng với những lời thành thực, nồng nàn, tha thiết của Lan.

Bây, tám tháng sau, Định cảm động thực, vì chàng thấy Lan khổ sở, đau đớn, nhớ thương quá đỗi, nhất là chàng lại được tin Lan ốm, chắc hẳn ốm tương tư. Từ đó, thư của Lan một ngày một ngắn dần, một thưa dần, tuy lời thư càng nồng nàn, âu

yếm hơn trước.

Định cũng đã toan lên Lạng thăm Lan, nhưng cứ nấn ná mãi, cho đến hôm nay nhận được điện-tín báo tin Lan mệt nặng, có lẽ sắp từ trần.

Định cố lấy giọng thân nhiên, lạnh lùng kể cho vợ nghe, thêm bớt sự thực đi đôi chút cho câu truyện đỡ sống sượng và khỏi làm phiền lòng Nga, người vợ mà chàng vừa yêu, vừa kính...

Nga yên lặng, ngồi dăm dăm nhìn qua cửa sổ ra đường, tưởng như câu truyện tình kia không lọt tai nàng.

Đồng hồ đánh ba tiếng, Nga không quay lại.

— Vậy mợ ở nhà nhé, vậy em ở nhà, anh đi thăm người ta một tí chẳng không kịp, tội nghiệp. Nghĩa tử là nghĩa tận, em à, em tha thứ cho anh đã trót dại dột.

Nga vẫn ngồi im, không nói, không động đậy.

Định ghé lại định hôn Nga. Nga se sẽ ẩy ra.

Định đứng ngắm vợ vài giây, trong lòng do dự... Bỗng chàng thở dài, xéch va-li chạy tuốt ra xe, bảo tài xế mở máy.

Nghe tiếng còi ô tô, Nga giật mình nhón nhác nhìn quanh như người mất trí nghĩ. Vú già đến gần nói :

— Mời bà soi com chẳng dối.

Nga nghiêm nhiên đứng dậy cầm khăn bàn giặt mạnh : bát canh đồ, hoen màu trắng và mấy đĩa món ăn rơi xuống đất vỡ loảng xoảng.

Rồi nàng vào buồng, trong khi vú già và người đầy tớ trai thu dọn, lau chùi.

Một lát sau nàng đi ra, tay xách cái ví da. Vú già sợ hãi không dám hỏi chủ đi đâu.

Gần bảy giờ chiều. Ô tô thuê của Định đỗ ở trước cửa nhà Lan. Giữa lúc ấy một cái ô tô hòm cũng từ từ hầm máy ngay phía sau.

Nhưng Định không lưu ý đến gì hết, vội vàng mở cửa xe, nhảy bở ra ngoài. Cửa xe sau cũng mở và một người thông thả bước xuống. Trời mùa đông đã tối hẳn, hai người theo nhau như hai cái bóng đen, dưới ánh đèn điện lơ mờ, lần bậc thang gạch bước lên gác.

Đến hiên gác, gặp y sĩ, Định giữ lại hỏi :

— Thế nào, thưa ông ?

Ông kia lắc đầu :

— Hết hi vọng. Khéo lắm được đến nửa đêm.

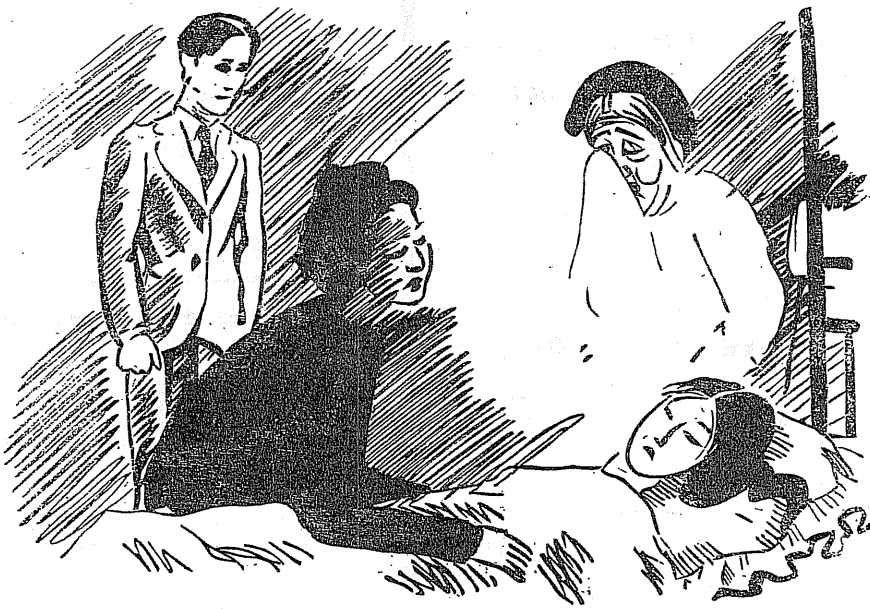
Rồi ngắm nghía nét mặt lo lắng của người mới tới, ông nói tiếp :

— Ông là ông Nguyễn Văn Liên, sinh viên năm thứ tư trường Thuộc ?

— Vâng.

— Vậy ông vào ngay. Cô Lan mong ông từng phút, từng giây.

Định bắt tay thầy thuốc, rồi rón rén mở cửa phòng. Nhưng vừa đóng, cửa phụng

ECOLE INDOCHINOISE

L'unique cours par correspondance rationnellement organisée de l'Indochine, dirigée par une réunion de professeurs licenciés et bacheliers

Direction et Administration
99, Route de Hué — Hanoi

Leçons particulières par professeurs nombreux et compétents.
S'adresser à M. VU-DINH-LIÊN

Les vacances vont venir

Inscrivez-vous à l'Ecole Indochinoise. Elle vous fera faire en trois mois, dans les conditions les plus commodes et les moins onéreuses, les progrès d'une année.

Pour tous renseignements s'adresser à M. VU-DINH-LIÊN
Administrateur de l'Ecole Indochinoise

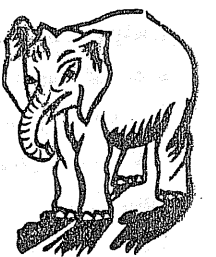
Directeur des cours par correspondance de l'A. J. S.
99 Route de Hué

N. B. — Joindre un timbre pour réponse.

nước hoa nguyên chất

HIỆU CON VOI

1 ló, 3 gr. 0\$20, 1 tá 1\$60,
1 ló, 6 gr. 0.30, 1 tá 2.50,
1 ló, 20 gr. 0.70, 1 tá 6.00,
1/2 kilo 8\$30, 1 kilo. 16\$00

PHÚC-LO-I

1, PAUL DOUMER, HAIPHONG

Hanoi MM. Tchi-Long 43, Rue des Paniers

Namdinh Thiên-Thành Phố Khách

Vinh Quán-hưng-Long Rue Sarrau

Huế Phúc-Thịnh 7 Rue Gia-Long

Tourane Lê-thừa-An hiện Quảng-hưng-Long

Saigon Phạm-hạ-Huyền 36, Rue Sabourain

NHÀ THUỐC LÊ-HUY-PHÁCH

Tonkin — N° 149, Phố hàng Bông — Hanoi

Một nhà thuốc có danh tiếng và tín nhiệm nhất xứ Bắc. Chủ nhân Lê-huy-Phách xem mạch thái-tổ rất tinh thông, đoán được sinh tử... Thuốc Lê-huy-Phách bảo chế theo khoa học. Bất cứ bệnh gì, khó khăn nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê-huy-Phách đều khỏi cả.

MỞI AN HÀNH HAI CUỐN SÁCH

I. — Phong tình căn bệnh. — Nói rõ những bệnh phong tình, có chụp ảnh các vị trùng của những bệnh ấy.

II. — Hai bộ máy sinh dục. — Nói những bệnh thuộc về huyết của đàn bà và những bệnh thuộc về tinh khí của đàn ông, có chụp ảnh các bộ phận sinh dục.

Thực là hai quyển sách rất cần cho Nam, Nữ giới mà chưa từng nhà thuốc nào có đủ tài liệu khảo cứu ra. Ở gần mời lại lấy, ở xa gửi 0\$03 timbre imprimé hoặc hỏi xin ở các đại-lý.

Bệnh đàn bà

Huyết hư. — Da xám, mắt sâu, rức đầu, chóng mặt, đau mỗi thân thể, buồn bã chân tay... Đó là các bà bản tính huyết hư hoặc sinh nở nhiều lần tổn hại chân huyết và các cơ tủy có lạnh kinh, nhưng huyết ra rất ít mà sắc huyết tím, nhợt... đều vì khí huyết suy nhược mà làm các bệnh như vừa nói trên. Kịp dùng « Tự lai huyết » số 68, chỉ 1, 2 hộp là huyết xấu đổi được huyết tốt. Thực là phương thuốc bổ huyết rất đáng đáng. Dùng thuốc này, các bà các cô được trăm đường mãn nguyện, thân thể khỏe mạnh, tai mặt hồng hào, gân xương mạnh mẽ. Giá 1\$00 một hộp.

KINH BẤT ĐIỀU

Kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc hai tháng một lần hay hai, ba lần trong một tháng mà huyết ra sắc tím nhợt... tức là kém huyết mà mắc bệnh bất điều. Dùng « Điều kinh bổ huyết » số 21, kinh được điều ngay tại bởi bổ thêm được chân huyết nữa. Giá 1\$00

BỆNH KHÍ HƯ

Đi đi nọc bệnh lậu hoặc dương mai — ra chất nhờn, tiểu tiện khi trong, khi vàng, đau bụng mỗi bên, huyết ra xám, đen, có khi lẫn mủ, ù tai... Dùng « Đoạn căn khí hư âm » số 37 (giá 1\$00) và « Tảo nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0\$50) chỉ 3, 4 hộp là thể nào cũng khỏi hẳn và lợi đường sinh dục về sau. Trăm nghìn người đã ơn nhờ hai thứ thuốc này mà có con nối hậu, mọi sự như ý. Có bệnh hỏi qua người đã dùng sẽ biết.

Các nhà đại-lý thuốc Lê-huy-Phách

Haiphong: Nam Tân, 100 Bonnal. **Haiduong:** Phú Văn, 3 Paul Doumer. **Hongay:** Hoàng đảo Quý, 5 Rue des Théâtres. **Nam-dinh:** 28 Rue des Champeaux et 225 Maréchal Foch. **Thái-bình:** Minh Đức, 97 Jules Piquet. **Lạngson:** Lý xuân Qui, 10bis rue du Sel. **Tứ-hòa:** Nguyễn xuân Thiệu. **Quinhon:** Trần văn Thăng. **Huế:** Văn Hòa 29 Paul Bert. **Vinh:** Sinh Huy 59 Phố Ga. **Saigon:** 109 Rue d'Espagne. **Vientiane:** Phan thị Lộc rue Tafforin.

Bệnh đàn ông

Thận hư. — mờ mắt, ù tai, vàng đầu, rụng tóc, đau lưng, tiểu tiện khi trong, khi vàng, hoặc sinh ra đi tinh, mộng tinh, sậu tinh, nhiệt tinh, lạnh tinh, liệt dương...

Thuốc **Lương nghi bổ thận** số 20 này bảo chế rất công phu, có vị phải tắm phơi hàng tháng để lấy dương khí, có vị phải chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thổ khí... Công hiệu của thuốc này không phải là nhỏ, các bệnh sinh ra vì Thận hư như vừa kể trên, lâu năm lắm cũng chỉ dùng 3 hộp thuốc này đã thấy hiện nghiệm. Giá 1\$00 một hộp.

BỆNH LẬU

Mới mắc : tức buốt, ra mủ... Kinh niên : tiểu tiện vẫn đục, có cặn. ít mủ ướt quy đầu... dùng « Thuốc năm 1935 » số 70, nặng lắm cũng chỉ hết 8 hộp là cùng, nhất định thể nào cũng khỏi. Giá 0\$60.

GIANG MAI

Lở bét quy đầu, phát hạch, lên soài, đau xương giết thịt, mọc mào gà, hoa khế, mới mắc hay đã lâu dùng thuốc số 18, nặng lắm cũng đến 3 lọ là khỏi hẳn. Giá 1\$00.

TUYỆT NỌC LẬU GIANG MAI

Tiểu tiện khi trong, khi vàng, khi đục, có vẩn nhợt nhợt ở đường tiểu tiện, ướt quy đầu. Bắp thịt rụt, đau mỗi thân thể, tóc rụng mờ mắt, ù tai, đau lưng... Đó là những chứng bệnh của bệnh Lậu hoặc Giang mai chưa tuyệt nọc, phải kịp dùng « Tuyệt trùng » số 12 (giá 0\$60) và « Bổ ngũ tạng » số 22 (giá 1\$00), vì trùng bệnh sẽ tiêu tán đi hết mà các bệnh vật cũng chẳng còn.

lại mở ra liền. Định quay nhìn : Nga vợ chàng đứng ngay sau lưng. Chàng hoảng hốt kêu :

— Trời !

Rồi đánh rơi cái va li xuống sàn gác. Lan nằm trên giường bệnh, sẽ hỏi người mẹ ngồi bên.

— Ai đấy, mẹ ?.. Có phải anh Liên đã lên không ?

Định vẫn đứng im không dám tiến, không dám lùi. Nhưng Nga đã liếc mắt ngắm người sắp chết, gầy xẹp như bộ xương dưới cái chăn chiến trắng. Và Nga động tình thương. Và bao nhiêu sự ghen tuông, lúc tối, thù ghét đã biến đi để nhường chỗ cho một lòng trắc ẩn, cho một lòng nhân đạo.

Thong thả, Nga tiến đến bên giường. Định sợ hãi suýt ngã ngất. Vội vàng Nga đã lên tiếng, giọng cảm động, thành thực :

— Vàng, thưa chị, anh em đã lên, anh em đã lên thăm chị. Em là Nga, là em gái của anh Liên đấy. Em sợ anh em đau đớn quá ngất đi ở giữa đường chẳng, nên em theo kèm để giữ gìn, để khuyên can.

Nga vừa nói vừa cầm lấy tay người ốm. Thấy chồng vẫn đứng sững giữa nhà, nàng quay lại gọi :

— Kia anh, sao không lại với chị ?

Ngoan ngoãn, thong thả, Định đến gần chào người mẹ khốn nạn, rồi ngồi xuống một cái ghế đặt bên cạnh giường. Lan ứa nước mắt nhìn tình nhân. Bà lão mếu máo, kể lể :

— Khổ quá, nó yêu thầy mà nó giấu tôi. Mỗi hôm qua nó mới thủ thực cả với tôi. Nó bảo thầy chờ thì xong rồi sẽ xin cưới nó làm vợ. Có thể không ?

Định lo lắng nhìn vợ. Nhưng Nga đã đỡ lời, thẳng thắn đáp lại :

— Thưa cụ vàng, có thể, anh cháu đã xin được phép thầy mẹ cháu rồi. Thầy mẹ cháu vẫn định ra giêng sẽ cùng cháu lên hỏi xin chị... xin chị Lan cho anh cháu...

Rồi quay nói với Lan :

— Váy chị Lan, chị cố uống thuốc cho chóng khỏi để em chóng được làm em dâu

chị nhé ? Em nghe anh em khen ngợi chị mà em yêu chị quá, cả thầy mẹ em cũng thế, chị ạ.

Một nụ cười yên lặng hơi hé cặp môi nhợt nhạt của người sắp từ trần. Và bàn tay Lan nắm chặt lấy tay Nga.

Nhưng Nga đã đứng dậy và thì thầm nói với người mẹ :

— Cụ làm ơn đưa cháu sang buồng bên nằm nghỉ một lát.

Bà kia hiểu ngay rằng cô em muốn để anh được tự tình mấy câu với con gái mình, liền cùng Nga xuống nhà dưới.

Ba giờ sau, Lan tắt nghỉ, đem theo trong giấc ngủ nghìn năm một nụ cười sung sướng.

Khái-Hưng

Cấp tiền cho dân nghèo

Hanoi. Một ban hội đồng đề xét và cấp tiền cho dân nghèo đã thành lập.

Từ nay, những ai tình cảnh rất quẫn bách, bất cứ người Pháp hay người Nam, có thể gửi đơn đến nha Đốc-lý để xin trợ cấp. Ở đây ông Đốc-lý sẽ chuyển giao cho ban hội đồng kể trên xem xét và định số tiền trợ cấp.

Tuyển thư ký tập sự Vô tuyến điện Đông dương.

Đến 31 Aout 1936 sẽ có kỳ thi tuyển thư ký tập-sự sở Vô tuyến điện Đông dương. Số định lấy là 12 người (7 người bổ dụng ở Ai-lao còn 5 người ở Cao-mên).

Ai muốn ứng thí phải gửi đơn trước ngày 30 Juin đến ông Khâm-sứ Ai-lao ở Vientiane hay ông Khâm-sứ Cao-mên ở Phnom-penh, tùy theo sở mình muốn tông-sự.

Không nên bắt trẻ học nhiều quá
Vì thấy nhiều trẻ em học quá phải lao tâm và

HÀNG

C. P. A.

Chuyên môn làm quảng-cáo về mọi phương diện. Tổ-chức và xếp đặt theo lối mới. Chắc-chắn là nhanh chóng và kết quả mỹ mãn. Nhiều sáng-kiến hay về lối quảng-cáo bằng TÀU BAY.

xin mời đến thương lượng hay diên thư về tòa báo cho :

M. NGUYỄN-TRỌNG-TRẠC

DIRECTEUR

du Comptoir de
Publicité Artistique

BINH HO

Bệnh ho là bệnh rất nguy hiểm, ban đầu ho gió không điều trị thành chứng ho lao. Người có bệnh không lựa thuốc hay mà dùng, thì nguy hiểm cho người bệnh lắm. Như :

thuốc ho BẮC-BƯU

Từ Nam ra Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc hết sức hay. — Trị bệnh ho thần hiệu vô cùng, uống vào trong 10 phút đồng hồ thấy hạ đàm, hết ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu, nội ngày hết ho. Hiệu thuốc này có cầu chứng tại Tòa và khắp cả Đông-Pháp, có hơn 600 nhà Đại-lý bán. Các chứng ho, như là ho phong, ho gió, ho cảm, ho siêng, đàn bà ho máu, ho đàm nhiều, ho đến nổi khan tiếng, dùng đến thuốc này thì qui ngại sẽ khen tặng vô cùng, và mới rõ lời tôi nói là đúng với sự thật. Có gói bán khắp nơi. Giá mỗi gói 0\$10. Các nhà buôn có bán, mua sỉ lời nhiều, do :

nhà thuốc NHANH-MAI

298, PAUL BLANCHY — TÂN-ĐÌNH

Hanoi : do nơi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses

Huế : Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse

Phnompenh : Huynh-Trí, 15 rue Ohier

Vientiane : Lê-xuân-Mai (Ấu-Ba)

Vinh : Vinh-hưng-Tường, 77 rue Sarraut.

Chuyện Ta, chuyện Tàu

Hai Bà đánh giặc giá 1 xu, là chuyện hai Bà họ Trưng đánh Tần, Nguyễn-Tử-Siêu soạn rất hay, lại có hình vẽ đẹp, 16 trang lớn, vài ngày ra một cuốn.

Lịch-sử Vợ Ba Đê-Thám mưu-trí rồi-rang vô cùng, Thám nhờ có người vợ này mà nổi tiếng « Kiệt-biệt » đã trọn bộ, đầy 96 trang, giá 0\$10.

24 người anh-hùng cứu quốc đầy 544 trang lớn, bìa đẹp, giá 1\$20.

Tục 24 người anh hùng cứu quốc đầy 160 trang lớn, giá 0\$40.

Tiền Hán diễn nghĩa chuyện Bái-Công, Hạng-Vũ hay vô cùng, đầy 650 trang lớn, bìa đẹp, giá 1\$30.

Đông-Chu Liệt-Quốc diễn nghĩa hay hơn Tam-quốc đầy linh 2000 trang, giá 1\$50. **Mua buôn, mua lẻ thơ, mandat để cho nhà xuất-bản :**

Nhà in Nhất-Nam 102 hàng Gai Hanoi
(Có gởi Contre rembent cước phí người mua chịu)

THẬP LAP KIM DAN

TRỊ ĐAU DẠ DÀY — PHÒNG TÍCH
Ăn không tiêu, Dầy da bụng, Đầy hơi, Hay ợ ợ chua, Sỏi bụng, Đau bụng, Đau lưng. Tức ngực... — nhẹ 2, 3 ve, nặng 4, 5 ve **LÀ KHỎI HẸN**, — mỗi ve to 0\$35.

BẢO HÒA DƯỢC PHÒNG

32 RUE DU PONT EN BOIS
(phố cầu gỗ) HANOI

Đại-lý : Haiphong MAI-LÍNH 60, 62. Paul Doumer — Vinh SINH-HUY 59. Maréchal Foch — Huế KIM-SANH. Dược-Cục, My-loi, Cầu Hai, gare (Huế). Hadong MINH-HUNG 64 R. Ng. hữu Độ.

tao lực, rồi sinh bệnh tật, nếu không khéo thuốc thang có khi nguy đến tính mệnh, nên gần đây ông Tổng-trưởng nha Học-chánh có gửi cho các ông Giám-đốc Học-chánh các xứ một tờ thông tư kể sự hại về việc bắt các trẻ em học quá sức.

Các ông chủ phải trông nom đến thợ thuyền

Phủ Thống-sứ vừa thông tư cho nhiều công ty miền Bắc bắt các ông chủ phải tuân theo đúng điều lệ bắt buộc kể rõ trong đạo nghị định ngày 17-11-35 nói về sự bảo vệ cho vệ sinh cho nhân công các xưởng thợ, các mỏ, các đồn điền v. v.

Lập bản thống kê tai nạn ô-tô.

Trong ít lâu nay, vì thấy số tai nạn ô-tô cứ mỗi năm một tăng, nên phủ Toàn-quyền vừa thông tư đi các ông chủ hiển các xứ nhờ kê khai rõ ràng số các tai nạn ô-tô trong mấy năm 1933, 1934 và 1935.

Mục đích việc lập bản thống kê là cốt để biết rõ tai nạn vì đâu, do các ô-tô hằng ngày gây ra hay do người bị nạn gây ra để sửa đổi lại các thể lệ về ô-tô cho khách.

Xin ân xá cho chính trị phạm

Paris 18 Mai. — Các ông nghị Cộng sản đã họp ở Hạ-nghị viện đã họp một bản dự án đại-ân-xá cho chính-trị phạm.

ĐỔI CHỖ Ở

Kể từ ngày 30 Mai 1936, hiệu sách Quang Huy dọn lại nhà mới tại góc đường Robineau-Cordonniers, nhà số: 27 phố hàng Giấy, từ nhà cũ trở lại không xa mấy. Các ngài cần giao-dịch về việc mua báo chí, sách giấy, tiểu-thuyết, đưa in, xin mời lại nhà mới.

QUANG HUY THƯ QUÁN

27, Phố hàng Giấy Hải-dương

— Cho hai gắp chả và một đĩa dưa-mặn nữa đây, ông chủ ơi!
Nhưng ông chủ đâu? Các bạn tìm hộ.

LE TEMPS VOUS ATTAQUE COTY VOUS DÉFEND

Pour rester
— jeune —

Pour plaire
toujours

Son traitement de Beauté, moderne
complet, rapide, simple, efficace

10 minutes le matin.
10 minutes le soir.

AGENTS :
L. RONDON & Co L^{te}
18, Bd Đông-Khanh, Hanoi

**FUMEZ LE JOB
OU NE FUMEZ PAS**

Le paquet vert 0\$06

TÌM THẤY CỦA

Người ta sống ở đời không gì sung-sướng bằng được khỏe mạnh luôn, người đang có bệnh, hoặc thân thể yếu đuối, được thuốc hay, khỏi bệnh, thấy khỏe mạnh, tức cũng như là đã mất của mà lại tìm thấy, sự sung sướng kể sao cho xiết; tiền của dễ tìm, thuốc hay khó kiếm, dùng thuốc không phải đường, không những là không khỏi bệnh mà lại còn hại cho thân thể nữa. Bởi vậy, bản hiệu chế ra thứ rượu « **Cấp-Kẻ Hồ-Cốt** » là một thứ rượu thuốc của bản hiệu đã từng nghiên cứu trong hơn 20 năm chuyên dùng *cao hồ-cốt, cấp-kẻ, xương bìm-bịp, sâm, nhung, kỷ, quế* thượng hảo hạng chế ra, bất kỳ nam, phụ, lão, ấu, ai đã dùng qua, cũng công nhận rằng thứ rượu này rất là kinh nghiệm. Nhà Đoàn đã khám nghiệm thứ rượu này đúng vệ sinh, ngày 11 Mars 1935 đã cho phép bản hiệu chế tạo ra để bán. Thứ rượu « **Cấp-Kẻ Hồ-Cốt** » này chuyên trị các bệnh : Đản ông, đản bà, trúng phong, méo mồm, bản thân bất toại, đau lưng, đau xương, đau bụng, đau bụng kinh niên, đau tức, đau xuyên ra sau lưng, sau vai, phong tê, thử thấp. Đản ông : liệt dương, phật thận, tinh khí, bất cố. Đản bà sản mồn Đản bà, con gái : Kinh nguyệt bất điều, khí hư, huyết hư, sinh ra xanh xao gầy yếu, gần đến ngày kinh hay đau bụng, chóng mặt : dùng thứ rượu này thì được béo tốt khỏe mạnh. Đản ông thì tráng dương cường khí, đản bà thì kinh điều, đều, huyết tốt, thai sinh giai, đản bà mới đẻ uống một chai, thì đôi mắt sáng sinh máu tốt, trông thấy độ đangay thật rất là thần hiệu, các quý khách ai có dùng qua mới biết, bản hiệu không dám nói sai.

Giá bán mỗi chai lớn 01.80 là 1\$80 — Chai nhỏ

01.40 là 1\$00 — Chai nhỏ 01.20 là 0\$50.

Sáng một chén, tối một chén, kiêng nước độ 2 giờ sẽ uống và kiêng củ cải rau cải.

QUẢNG-ĐÔNG TỈNH BẢO-ĐA-HOAN kính cáo

« Bất cứ các bạn xa gần, ai đã có lòng chiếu cố tới thứ rượu « **cấp-kẻ hồ-cốt** » của bản hiệu viết giấy đến tận hiệu chính Bảo-Tâm-Chai 13 rue principale Darcau và Bảo-Thuận-Thân 5 rue du Sureau Hanoi tiền phí tồn gửi rượu bản hiệu xin chịu một nửa, còn quý-khách chịu một nửa »

TIỆM CHÍNH : Bảo-Da-Hoan, Quảng-Đông tỉnh.

Tổng-Đại-lý : Bảo-Tâm-Chai, 13 phố Chính Đạp-cầu, (13 rue principale).

CÁC CHI-ĐIỂM : Bảo Nhuận Than, số nhà 5 phố hàng Đường Hanoi. *Haiphong :* Lâm Sâm Ký nhà số 1 phố hàng Cháo (1 rue Formose). Mỹ Chân Tường, nhà số 88 phố hàng Cốt (88 rue Maréchal Pétain). Khang An, nhà số 50 phố Tám gian (50 avenue de Belgique). *Namđinh :* Hạnh Mậu nhà số 215 phố Khách (215 rue Maréchal Foch) *Son-tây :* Ích Sinh Đường, phố Cửa Tả. *Bacninh :* Gia Hưng Đường, ngõ rạp hát phố Tiền an. Hoàng hoa y viện, nhà số 200 phố Tiền an. Đầu Hoa y quán nhà số 67 phố Ninh xá. *Thaibinh :* Madame Phán Lung, n° 9 Phố Nguyễn duy-Hàn *Phulang-thuong :* Vĩnh Đồng Thái. *Thainguyen :* Vĩnh Hòa, phố Chợ.

Bản hiệu lại mới mua được 9 bộ *xương hổ*, 2 bộ *xương sơn-dương*, 1 bộ *xương gấu*, nửa thành hơn 600 lượng cao, bán tại **Tổng-Đại-lý** của bản hiệu tại **phố Chính Đạp-cầu**, số nhà 13, giá bán mỗi lượng là 4\$00.. Xin mời các quý khách chiếu cố mua giúp cho, bản hiệu xin cam đoan rằng cao thật, nếu các quý khách dùng không được công hiệu gửi trả lại, bản hiệu xin trả lại tiền.

BAO-ĐA-HOAN CHỦ-NHÂN KINH-CÁO

ĐỘC GIẢ HÃY CÒI CHỪNG

NHỮNG THỨ THUỐC NHẦM TRỊ BỆNH PHONG-TÌNH NƠI TRÊN TRỜI DƯỚI ĐẤT MÀ KHÔNG CÔNG HIỆU GÌ HẾT.

Vậy ai đã lỡ dùng rồi mà chưa chắc là rút tuyệt nọc Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh phong tình, như : Lậu, Tiêm-la, Cốt-khí, Hột-xoài, Giang-mai... v. v. dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là rút tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bôn uất, nếu để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm, mau dùng thuốc

Sưu-độc bá-ứng hoàn

hiệu **ÔNG TIỀN** trong ít ngày sẽ thấy trong mình được nhẹ nhàng nước tiểu có giây có nhớt, hoặc đục như nước gạo... đó là nọc độc hãy còn ẩn trong mình bị thuốc tống lòi ra, phải rằng dùng cho thường sẽ hết rút.

Bệnh đản bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh phong-tình của đản ông sang qua, nay đau mai mạnh huyết trắng ra đầm đìa, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau Tử-cung là Bạch-đái, dùng thuốc hết tiền mà bệnh vẫn còn mang đến nỗi phải thiệt mạng, vậy phải dùng thuốc

Sưu-độc bá-ứng hoàn

hiệu **ÔNG TIỀN** mới hết được.

Bệnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót được mình mẩy ghê chốc, u nhọt lở loét cùng mình mau dùng thuốc **SUU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN** hiệu **ÔNG TIỀN** hết sức công hiệu. Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc **SUU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN** hiệu **ÔNG TIỀN** ra chưa chắc có thứ thuốc nào trị được tận gốc, tuyệt nọc các chứng bệnh phong-tình.

ĐẠI CỤC ÔNG TIỀN DU'OC PHÒNG

68 RUE DU PAPIER — TÉL. 188, HANOI

SUCCURSALES :

HANOI a) 38 Phố Huế — b) 57 Hàng Lọng — HAIPHONG 79 P. Doumer — BAC-NINH Rue Tiền An — HÀ-ĐÔNG 19 Hà Văn — BẮC-GIANG Avenue de la Gare DÁP-CẦU Rue principale — NAMDINH 77 Maréchal Foch — YÊN-BÁY Avenue de la Gare

VIỄN-ĐÔNG TỒN TÍCH HỘI

Cửa Hội tư - bản **SEQUANAISE** thành Ba-lê lập nên Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phát-lãng, một phần tư đã góp rồi Công-ty hành-động theo chỉ-đụ ngày 12 tháng tư năm 1916

Món tiền lưu - trữ (Tinh **Đảng-bà Hanoi** số 419 đề Hội hoàn vốn lại đến ngày 31 Décembre 1935 **729.796\$65** cho người đã góp).

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở HANOI 32, Phố Paul-Bert. — Giấy nói số 892 Sở Quản-lý ở SAIGON 68, đường Charner. — Giấy nói số 1099

Bảng xỏ sổ hoàn tiền về tháng Avril 1936

Mở vào ngày thứ tư **29 AVRIL 1936** hồi chín giờ sáng tại sở Tổng-cục ở số 32, phố Paul-Bert, Hanoi do ông BARTH, chủ hãng DENIS FRÈRES chủ tọa, ông PAGANI, Thanh-tra của Bản-Hội và ông NGUYEN-DANG-DAN dự tọa

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại
Lần mở thứ nhất : hoàn vốn bội phần		
Những số đã quay ở bánh xe ra : 9.992-13.813		
43.813	M. NGUYEN-VIET LAP, Buôn bán, 74 phố Cầu Gỗ Hanoi (Phiếu 200\$)	1.000\$00
Lần mở thứ hai : hoàn nguyên vốn		
Những số đã quay ở bánh xe ra : 806-430-2501-1198-1549-128-977-1727-796-1452-2783-1237-2972-678-1507-2238.		
13.549	M. V. Saigon	200.00
24.796	M. TCHONG-TSACK, buôn bán 55 phố hàng Đường Hanoi	200.00
28.452	M. LE-DUC-THINH fils M. Lê-Duc-Luong, Kê-Bon, Vinh	200.00
38.972	M. NG-T-HUONG, C/O M. Duon, Quan tòa hồi hưu Cao-lan	200.00
39.678	M. NG-DUONG, Đội cảnh-sát Phan-thiet	200.00
43.567	M. BERNARD DESTENAY, Công-sứ tỉnh Nhatrang (p. v.)	313.00
47.238	Phiếu này chưa phát hành.	
Lần mở thứ ba : khởi phải góp tiền tháng		
Những số đã quay ở bánh xe ra : 2927-1053-638-65-2566-2690-1013-1852-1687-2469-1030-2894-2005-358-454-629.		
2.027	5/ — M. NG-V-LONG, Cai hãng Arsenal. Saigon (P. U.)	200\$00 310.00
4.053	B/ — M. BUI-D.-NHIEP, Khán hộ ở đồn điền Courtenay, Baria.	500.00 282.00
17.690	M. SIGISMOND FRIEDCORNSKY, Công ty hàng không. Tourane (P. U.)	1.000.00 1.470.00
22.852	M. VU-THUONG-MIEN, Thầu khoán ở Halam, Hongay.	200.00 107.60
35.894	M. TRAN-T.-AN, buôn bán, 15 phố Hoàng-cai-Khải, Hải-dương.	200.00 104.00
38.005	M. PHAM-Q.-CU, Lý-trưởng làng Quan-Mục, Kiên-an.	200.00 103.20
45.620	Phiếu này chưa phát hành	

Những kỳ xổ số sau định vào ngày 29 Mai 1936, hồi 9 giờ sáng tại sở Quản-lý ở số 68 đường Charner, Saigon

Imprimerie Tân-Dân, Hanoi

Le Gérant : Nguyễn-tường-Tam

IDEO

Về phần nhà Máy thời có đủ các khí-cụ để in hầu ngai các thư giấy má, sổ sách về buôn bán, hoặc in việc tư. Xin ngai đền thương lượng cùng chúng tôi.

Về phần nhà bán Sách thời sẵn lòng để ngai biết những sách mới xuất-bán. Xin ngai cứ hỏi bán kẻ các sách mới.

Về phần nhà bán Giấy-Bút thời có đủ các thứ cần dùng về bàn giấy, kẻ ra nhiều nhát ở xứ Đông-Pháp; hơn ba nghìn thư, hàng tốt, giá phải chăng.

VIỄN-ĐÔNG-ẤN-ĐƯỜNG

Bán đủ các thứ sách vở giấy bút.

HAIPHONG — 28, Rue Paul-Bert — HANOI